

69 112
Ελληνική Βιβλία Τουρκίας
ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Β' ΤΑΞΕΩΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1922

Ἀριθ. { Πρωτ. 18945
Διεκπ.

59

Πρὸς

τὴν κρατικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς συντάξεως
τῶν τουρκικῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως,
τῇ 8 τοῦ ἰσταμένου μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 19 τοῦ
αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 46 δευτέρῳ τεύ-
χει τῆς ἑφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, ἐνεκρίθησαν τὰ
πρὸς κρίσιν ὑποβληθέντα καὶ ὑφ' ὑμῶν συνταχθέντα
εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν ἕξ ἀναγνωστικὰ βιβλία διὰ τοὺς
μαθητὰς τῆς Α', Β', Γ', Δ', Ε' καὶ Στ' τάξεως τῶν
ὀθωμανικῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ κράτους.

Ἐντολῇ τοῦ ὑπουργοῦ

Ὁ τμηματάρχης τοῦ Γ' τμήματος

ΙΩ. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

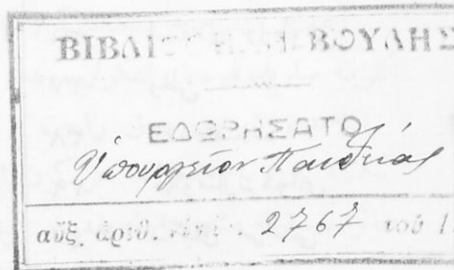

009
ΚΑ2
572Α
L503

اورمانلو	۶۰	ایش باشنه	۴۷
صاقین کسمه	۶۱	هوا	۴۷
یاز موسمی	۶۲	وهرکی	۴۹
کره ارض	۶۳	آنه لریمک قیمتی بیله لم	۵۱
کره ارضک حرکتلری	۶۴	آنه سه و کیسی	۵۲
امریقانک کشفی	۶۵	بال آریسی	۵۳
مفتشک مکتبی زیارتی	۶۶	ایپک بوجکی	۵۵
کزیتی «نزّه»	۶۸	صو و یاغمور	۵۷
امتحان	۷۰	نزاکت قاعده لری	۵۸
		اقتصاد	۵۹

51

مند رجات

چيفتجيبيلر	۲۴	صوك بهار	۳
معلم	۲۵	مكتب آچيلدى	۴
مهاجر كوي	۲۷	احمد ايگينجى صنفده	۵
چاليش ياوروم	۲۸	چايشالم	۶
ديش	۲۹	رنجبر اوى	۷
سر خوشلق	۳۰	عقللى چوجوق	۸
كوزل سوزلر	۳۱	كوزل سوزلر	۹
ايلك بهار	۳۲	مكتب	۱۰
احمدك خاتالىنى	۳۳	باشقه سنك مائنه دو قونمالمى	۱۰
حفظ صحت قاعده لرى	۳۴	كوزلر	۱۱
رمضان المبارك	۳۵	بىر عمى چوجوغك تحسرى	۱۲
استقلال يورطوسى	۳۶	وجدانلى چوجوق	۱۳
وطن	۳۷	اسپارطه ايلر و وطن پرورلك	۱۴
احمد قصبه ده	۳۸	قيش	۱۵
حكومتلر ك انواعى	۳۹	حسن آغانك ماصالى	۱۶
سائىچاق مراسمى	۴۰	چيفتجيبيلك	۱۷
كويه عودت	۴۱	زواللى سرچه	۱۸
ديله كمز	۴۲	فقيرلره مرحمت	۱۹
تجارت	۴۳	صحت	۲۰
صناعت	۴۴	ميقروب	۲۱
زراعت	۴۵	كوزل سوزلر	۲۲

امتحان عمومی

امتحان کونی کلدی بیر کون معلم، طلبه نك باالرينی و کویک ایلری کلنلریله مأمورلری مکتبه دعوت ئەندی. او کون طلبه باراملق آلبسه لرینی کیملر امتحانه حاضر لانملر دی.

معلم مراسم مخصوصه ایله بیر حضوری امتحان یابدی. صورولان سئوالره طلبه نك وهر دکاری جوابلر پک مکمل ایدی. هله احمد هیچ شاشیرمان بوتون درسارده بیرینجیلیکی قازانندی.

بو سببیه معلم؛ احمد، او چونجی صنفه مخصوص یالديزلی و جلدلی بیر کیتاب مکافات اوله رق وهردی.

طلبه ویاری و حاضر بولونان ذوات؛ امتحانده، طلبه نك کوستردکاری ترقیدن چوق ممنون قالدیلر معلمی تبریک ئەتدیلر.

احمدک باباسی سهوینجندن کوز یاشارینی ضبط ئەده میوردی. مملک آلدرینه صاریله رق دعا و تشکرلر ئەندی.

احمد، شیمدی چوق راحت و وجداناً ممنوندر. باباسنه یاریم ئەتمکله برابر بو تعطیلده هر کون ایکی ساعت قادار؛ یازی، حساب و سائر درساراه مشغول اوله جقدر. بیلدکارینی اونوتماق و پیشیرمک و او چونجی صنفدهده بیرینجیلیکی قازانمق ایچین؛ احمد شیمیدین کندیسنه بیر پروغرام جیزیور.

ایکی آیدن سوکراه احمد، تکرار مکتبه کلدیکنده؛ تعطیلده جالیشدیقندن دولایی؛ هیچ زحمت چکمییه جک و فضلہ معلومات قازانه جقدر.

لغتار : مراسم = عادت اصول؛ جلد = قاب دری؛ تبریک = خایرلامق.

بو کوردیککنز واپورلر داها باشقه بیزدن چوق اوزاقلرده کی یونان مملکتلرینه کیدیورلر.

غریبه اوزاقلده، بیزدن چوق اوزاقلرده (ماکدونیا و اسپیر) وار. آشاغیده، جنوبده؛ (آسالیاء، آتینا، موره) و اطرافنده مسک قوقولی بیر چوق آدالر وار. پورتاقال، اوزوم، اینجیر، ماندالینا کیی میشلر و سائر کوزل شیلر اورالردن کلیور.

یونانستانده چوق اهالی واردر. یونانستان اهالیسی چوق چالیشقاندیر. (خریستیان، اسلام و موسوی) کافهسی کمال سعادت و استراحتله یاشایورلر. هیچ بیر تجاوزه معروض قالمزمین سربستهجه ایشریله کوچلریله مشغولدرلر.

افدیملر! وطنمزی سهویکنز و سی و غیر تکیزله مملکتکیزی جتک بیورلرچه سی یاغقه چالیشکنز.

لغتله :

مرعا = اولاق، بیلانق-اوی = قیویریق،
تسخیر = کوکلنی باغلامق، لطیف = خوش
کوزل، غرب = کونشک باندیقی طرف،
جنوب = قبله طرفی، تجاوز = صا-تاشمق،
سی = چالیشمق، غیرت = اوغراشمق.

❖ «تەزە» كىزىتى ❖

امتحان عمرى ياقلاشيبور. معلم بىر كۈن طلبەنى الدى، كويك ياقىنئىندەكى داغلاردىن بېرىنك تېسەنە چىقىدى، يورولماشاردى، يوكىمىك اغاچلارك كۈنكەسەندە دىكلەندىلر. بورادىن كۈزل و طىيى بىر منظرە سىر ئەتمك قابل ايدى.

اوزورلئىدە اكثريا سىس و بولوط اكسىك اولمايان ماوى داغلر، كۈنئىشدىن كوموش كېي بارىلدايان چايلر درەلر، اووادة صارى و يشىل يان يانە دىزىلش كىلىم و خالىيى اكديران تارلالر، مرعاده اوتلايان سورولر، خانەلرى اوزاقدىن غاز صندوقلرى كېي كورون كويلر، تېلر ك اراسنە دوغرو صوقولوب كىدن يىلانقاوى دەمىر يولى، سىنەسەندە بىر چوق ادالرى صاقلان و بللور بىر تېسى كېي افقلرە قادار اوزانان ادالر دكېزى و دكېزە افقە دوغرو يول الوب سىسلر اراسنە غائب اولان واپورلر، بياض يىلكىنى كىلر؛ تاماشانە دنلرى تىسخىر ئەدەجك درجەدە لطيف ايدى.

معلم و طلبە بو سىرىنە دوپولماز منظرە قارشىسەندە بىر مدت حيران قالدقن صوكرامعلم طلبەنى ياننە دعوتلە دەدىكە:
أولادلرم! بو اطراھزىدەكى داغلرى، اووالرى، كويلرى، درەلرى، اورمانلرى و دكېزى كوريبورمسكېز؟ ايشتە بونلرك ھېسى وطن در.
بىزىم عزىز اوجاغىمىزدر، يونانستاندر.
يونانستان يالىكېز بو كوردكلرىكېزدن عىبارت دكېلەر.

احوال عمومیہ سی حقندہ بعض سوائل صورتیہ ایضاحات آلدقندن
صوگرا طلبہ بندہ بیر قاجنی قالدیروب درس لر نی یوقلادی کرک
مکتبک طهارت و انتظامندن و کرکسه طلبه نك درسه عائد و وردکاری
جوابلردن نمون قاهر ق بروجه آتی نطق ایراد شه تدی.

افندیلر! مکتبکزی دائما سه و ملی سکز جاہل کیمسه لر بختیار اولاماز
و دنیاده راحت یاشایامازلر. سیز ایلریده کرک رنجیر لک و کرکسه صنعتکار ق
نامنه هانکی مسالکه کیرسه کر هرشیدن اول تحصیل و تربیه لازمدر. جاہل
بیر انسان تمامیلہ بیر اعمی کیمی در. بو دنیاده با خصوص بو مدنیت عصر ندہ
اعمی قالمایاہ غیرت شه تملیسکز. حکومت سیزی دائما تعقیب و تفتیش
شده جک و قابل اولان هر یاردیمی یا باجقدر. ترقیکز حکومتکده
آرزوسیدر. حکومت جاہل انسانلری ایسته مز. چونکه : جاہلر منفعتدن
زیاده مضرتہ خادم اولورلر. معلوماقی بیر شخص وطنک قیمتتی و اوکا
قارش ی بورجلو اولدینی وظائفی؛ حرمت و رعایتی شبهه سز داها آتی
بیلیر. تحصیل علم و ادب شه دنلر وطنک قیمتتی اولادیدر. وطن سیزک
کیمی چالیشان مکتبیلرک او موزلر ندہ یوکسه لیر.

لغتیر : طهارت = تمیز لک = نطق = کوزل سوز، پارلاق نصیحت؛ اعمی
= کور، تعقیب = آردندن کیتمک، تفتیش = یوقلامق،
قابل = ممکن، ترقی = ایله ریله مک، وظائف = وظیفه لر.

بوندن عبارت ظن ندهرلردی. ذاتاً بویوک دکیزلری یاروب کچمک کیمسه نك خاطرینه بیله کله یوردی، هر کس بو بویوک دکیزلرک اوته سنده بیر طاقیم قورقونج شیلرک وجودینه احتمال وهریورلردی.

بوندن دورت یوز اوتوز اوج سنه اول (۱۴۹۲) سنه سنده جنورهلی «قریستوف قولومب» اسمنده بیر کیمیجی هندستانه داها کسدرمه ببر یول بولق امیدیه بجر محیط اطلسوی کچمک ایستهدی و پورتکیز حکومتنه مراجته کئی ایستهدی وهرمدیلر. اک نهایت اسپانیا حکومتدن اوج کئی تدارک ندهرک (بالوس) لیانندن حرکت نهدی. هب غربه دوغرو کسیدیوردی، کونلر کچمکجه، قارا کورونمه یینجه کئی طائفه لری قورقدیلر عصیان نهدیلر. قریستوف قولومب بونلری صوصدوردی. اک نهایت یتمش بیرینجی کون آمریکانک سان سالوادور آداسی کوروندی. بو صورتله آمریکا کشف اولوندی و دنیانک هر طرفی بیلیندی.

بوندن سوکرا بیر چوق قابودانر کیلرله دنیای دولاشدیلر و دنیانک یووارلاقانی بو صورتله ده اثبات نهدیلدی.

لغتلر : بجر = دکیز، محیط = قابولایان، عصیان = اطاعتسزلک

➤ مفتشک مکتبی زیارتی ➤

بیر کون احمدلرک مکتبنده معلم درسده ایکن مفتش کلدی، طلبه و معلم کال حرمتله سلاملا دیلر. مفتش؛ معلمه، مکتبک

ثانی، شباط، مارت، نیسان، مایس، حزیران، تموز، آغستوس، ایلول، تشرین اول، تشرین ثانی، کانون اول].

بیز کونش دوغار، یورور، باتار کیبی کوروروز. حال بوکه: اوینه دیکلدر، کونش دائما یرنده در. دنیا مرنک خیزله حرکت نه تمسی بیزه اوینه کویسته ریور. متلا؛ بیر ترنله کیدن یولجینک پنجره دن باقدینی زمان آغاچلری تارلالری کیدر کیبی کورمسی بو قیلدندر.

دنیا مرن کونشک اطرافنده دوندیکی کیبی آی یعنی «قر» ده دنیا مرنک اطرافنده دوز. قر حرکتی بیر آیده بیتیریر بوندن ده عربی آیلری حاصل اولور اسملری شونلردر: [محرم، صفر، ربیع الاول، ربیع الاخر، جمادی الاول، جمادی الاخر، رجب، شعبان، رمضان، شوال، ذی القعدة، ذی الحجه].

قرده، صو، هوا و جانلی مخلوقات یوقدر، آیدینلی کونشدن آلیر. قر دنیا مرن قرق دو قوز دفعه کوچو کدر. کونش ده دنیا مرن بیز میلیون اوج یوز بیک دفعه بو یو کدر.

﴿ آمریکا نك كشی ﴾

اسکی زمانلرده دنیا نك یالیکز «اوروپا، آسیا، آفریقا» قطعلری بی-نی اسکی دنیا معلوم ایدی. بو قطعلرک اطرافنده بو یوک دیکزلر واردی. انسانلر شیمدیکی کیبی بو یوک واپوراره صاحب اولامادقلرندن، کوچوک یلیکن کیلریله سیاحت نه ده لر، آنکی نلره آچیلمازلر و دائما قی صره کسیده لرلردی. بو سیله دنیا بی

دەرلر. آمریقا ایله اوقیانوسیا سوکره دن کشف اولوندیغندن بو ایکسینه ده یکی دنیا ده یورلر.

یرلی اوروپالی انسانلر بیاض، آسیالیلر صاری، آفریقالیلر سیاه، آمریقالیلر قیرمزلی رنگده در. اوقیانوسیا لیلر قاریشیقدر بونلرده ملز دەرلر. لاکین انسانلرک هپسی ده اساساً بیر جنس دندرلر. هپسنه بیردن (بنی آدم) ده نیر.

دنیا مکزک تپه سیله آلت طرفی چوق صوغوق، اورتی طرفلی چوق صیجاق و دیگر یرلری ده معتدلدر. صوغوق مملکتلرده بوزلو اووالر، صیجاق مملکتلرده قیزغین قوم چوللری موجوددر. بونکله برابر بورالدهده یاشایان انسانلر وارددر.

انسانلر دنیا نک هر طرفده آیری آیری حکومتلر قورمه شلر دیلاری و دینلاری باشقه در. مدییت سایه سنده بیر بیرلینی طایرلر.

﴿ کره ارضک حرکتلری ﴾

دنیا ماز دورماز دوزر. دنمه سنه حرکت ده نیر. دنیا مکزک ایکی دورلو حرکتی وارددر. بیرل کندی دونوشیدر، یکرمی دورت ساعت سورهر. بوندن کیجه و کوندوز حاصل اولور. کونش کورن طرفی کوندوز و کورمه ین طرفی ایسه کیجه در. ایکینجی دونوشی ده کونشک اطرافنده اوچ یوز الشمس بش کون الی ساعتده دولاشماسیدر. بوندن ده بیر سنه حاصل اولور. بیر سنه اون ایکی آیدر اسملری شونلر در: [کانون

بویوک اغاچلرک کولککلرنده دیککلندير، صو باشلرنده قاوال چالارلر.

احمد هر کون مکتبدن چیقینجه هان باباسنک یانسه قوشیور، دوکن سوریور، توتون دیزیور، حیوانلری صو وارییور، باباسنه اولدقچه اهمیتی یاردیملرده بولونیور.

کونش قارشیدینه یانوب قاورولان ناموسلی ایشجیلری سهوهلم و اولره قارشى انصافلی اولالم.

لغتله: ثمره = میوه، مشغول = ایشده، انصاف = حق طایمق.

﴿ کره ارض ﴾

اوزه رنده یاشادیغمیز بو دنیا من طبیقی بیر قارپوز کیبی یووادلاق اولدیغندن «کره ارض» ده مشلر. دنیا منک اوستنده بویوک دیکزلر، کنیش قارالر، یوکسک داغتلر، بیر چوق آدالر، دره لر و اووالر چولدر و اورمانلر و بیر میلیاردن زیاده ده انسان واردر. دنیا منی دورت پارچه یه آییره جق اولورسه ق بونک دورته اوچی صو بیر بولوک ده قارادر.

قارالر بش بویوک پارچه در [أورویا، آسیا، افریقا، امریقا و اوقیانوسیا] در. أوروبا ایله آسیا و افریقایی انسانلر چوق اسکیدن بری طانیدقلرندن بو اوچنه اسکی دنیا

اگر بويله اولماسه يدي، نه قاليردي اوغوله !
«ميرائيمي ارتير» ده يه اوکوت وهرن انادن؟..
صاقين کسمه، هر داليندن بير کوزهل قوش سس وهرسين!
صاقين کسمه، کولکه سنده يورغون چيفتيجي دیکله نسين؛
صاقين کسمه، شو سه ويملي کوبه قاناد، قول کرسين،
صاقين کسمه، عزيز وطن کوندن کونه شنله نسين!..

❦ ياز موسمی ❦

ياز کلدی. رنجبر لر؛ قيرلرده، تارلارده، کونشک قيزغين صيجاقلری
قارشيسينده ايشله يورلر و کولکه لرده نفس اليورلر.
اينلر کاله نهرمش بيچيلیور، ده متلر خارمان يرلینه سه ريلیور،
مصر تارلاری چاپالانیور، توتولر صولانیور.
کویولر بوتون سنه لك غيرتلرينك ثمره سنی طوپراقدن الدقلرينه
منون و مسرور... هر کون مشهولدرلر. توتونچیلر قیریم یاسیورلر،
اولرنده چوجوقلریله یپراققلری دیزیورلر. چاپیرلر بیچیلیمش، کیمیسی
دامنه (صامانلغنه) صاب، صامان واوت طاشیور. کوچوکلر
خارمانلرده دوکن سوریورلر، بویوکلر خارمان صاوریور.
ياز بره کت موسمی در. هر کس اکدیکنی بیچر، فقرايه یاردیم
نه دیلیر. قورت قوش بو موسمه غداسنی چوچقه بولور.
بیر طرفدن میشلر کاله نهره، قوزولر بویور، چوبانلر سورولرینی

دیگر طرفدن تازه فدائیلرله یکیدن یتیشدیریبار. حکومت اورمانلر ایچین بیر نظام یاپمش و محافظه سی ایچین مأمورلر، قوروجیلر تعیین ایتمشدر. اورمانلرک فائده سی بک چوقدر. نباتات هوایی تمیزلرله، اغاچلق برلده خسته لاق آزالیر، یاغمور چوق یاغار، بره کت اولور. یاقدینمز اودونلر و کومورلر، اولریمزی بنا ایچین اقتضا نهدن کرسته لر اورمانلردن تأمین نهدیلیر. بونک ایچین بیر اغاچ کسمکدن زیاده بیر اغاچ یتیشدیرمک هر عقلی انسانک وظیفه سیدر.

لغتله : ظرفنده = ایچنده، اقتضا = لازم، وظیفه = بورج، ایش، واقعا = هر نه قادار، قوروجی = بکچی، کرسته = تخمه لر، دیرکار.

❖ صاقین کسمه ❖

ای همشهری! صاقین کسمه، یاش آغاجه بالطه اوران آل اوکاز؛
ناه کوتوکار!.. ینجه ییله لر، هیچ بیرینه انمان کلز، قوش قونمازا
بونلری کس، او بالطه کله بو چورومش اغاچلری یره سهر.
باق، سبزک کوی شو یشیل قورواغک کولکه سننده نه کوزه ل!..
کو کولاری اچاده در، یابراقلرک اواسندن اسن یل.
یازیق، کنه اولمازمی که، چییلاق قالسین، بوزم دیورد، شیرین بر؟
هم دنیا ده آله بیر پنجه بورج دیکلمی هر قوله،
بیر توخومی فیدان یایمق، فیدانی ده بیر اورمان؟..

مثلاً؛ بابائندن كونده ايكي دراخمي الان بير چوجوق بو پارانك
هيچ اولمازسه اللى ايتاسنى قومبارايه آتسه بير آيده اون بش، بير سنه ده
يوز سكسان ايكي بچق دراخمي طوپولانيره بير طلبه مكتهي بيتيرينجهيه
قادر بويله جه دوام نتهسه يوقدن بير سرمايه صاحبي اولور.
دنيازه بير چوق تاجرلر، سرمايه دارلر هپ اقتصاد سايه سنده
زنكين اولمشلردر. [ايشدن ارتماز، ديشدن ارتار.]

قتلر : مشكل = زور، اقتصاد = اداره، طوتومولوق، مقصد =
اداره لى، مسرف = اداره سزه، طوتومسزه.

اورمانلر

احمدلرك كوينك اوست باشنده، ياريم ساعتك مسافده اسكيدن
غایت صيق اغاچلى، كوزل بير اورمان واردى، كويلولر جهالترندن
بو اورمانى كليشى كوزل بالظه لادقلرندن، اورمانك ياريسى بير ديكنلك
اولمش، يوكهك سايه دار آغاچلر ازالمشدى. بويله دوام نه دهرسه
بير كون اورمانك تماميله محو اوله جنى طبيعى ايدى. بره كت وه رسين بو
حالى نظر دفته الان حكومت طرفندن بير امر گلش، كويلولرك بو
اورماندن اغاچ كسه لرى منع نه ديلمشدر. بو سايه ده بش اون سنه ظرفنده
كوچوك فيدانلر، بودور فيدلرلر تكرار بو بويجهك، اورمان يينه اسكى
حالى آلاچقدر.

واقعا كويلولر اودونلرني اورمانلردن تدارك مجبوريتنده ايسه لرده،
اصولى دائره سنده كسه ليدرلر. اورمانلر بير طرفدن اصولاً كسه لير و

بیر یره کیره رکن قاپی بی اوروب جواب آلمدن کیرمه مک.
بیر خاستا زیارته کیتد کده چوق اوطور ماق.
بولده دفتلی یورو بوب کیمسه یه چار پاماق.
بویوک کوچوک هر کسه قارشى «سیز» ده یه خطاب نه تمک.

لغتار : قاعده = اصول، یوله تصادف = راست کلک، زیارت =
کوروشمک، خاطر صورمق، خطاب = سوز سویله مک،

❦ اقتصاد ❦

اقتصاد؛ طوتوملو اولوق یعنی پارا آرتدیر مق ده مکدر. اقتصاد هر
کسه لازمدر، اداره لی، طوتوملو انسانلر دار زمانلرده کیمسه یه محتاج
اولمازلر. اداره سنز آدملر مسرف اولور، بش پارا صاحب اولماز.
اتالریمزک ده دیکی کبی: دینک یوز بیک دورلو حالى واردر.
هر زمان پارا قازانیلماز؛ انسانک هر وقت ایشی صیره سنده کیتمز.
حیوانی اولور، یاغین اولور، مالی محصولی یا کندیسى بیر قضایه اوغرار،
خاستا اولور، عائله سندن بیرى وفات نه در، ایشسنز قالیر. سعادت
کبی فلاکت ده انسان ایچین در. ایشته بویله مشکل زمانلرده، اقتصاد
نه تدیکی بیر مقدار پاره سی وارسه اونکله ایشنى کورور، کیمسه یه بویون
بوکوب یا وارماز، بورجه ده کیرمز، سلامتیه چیقار.

هیچ بیر فلاکتیه اوغراماسه بیله انسان کنج کلکنده چالیشوب آرتیردینی
پارا ایله اختیار لغنده راحت یاشار. اقتصاده کوچوکدن آیشمالیدر.

بیردن بیره صوغورسه قار اولور. قارده طوکمش یاغمور دانه لرندن باشقه
بیر شی دکیلدر.

لغتله : تبخیر = بوغو اولق، بخار = بوغو، انواعی = چشیدی،
فضله = زیاده، تماس = دو قونمق، تابع = اویمق.

▶ نزاکت قاعده لری ◀

کوزل خویلدردن بیریده نزاکتدر. نزاکت، هر کس خوش طوتمق،
قبا داورانماق ده مکدر. نزاکته کوچوکن آیشمالیدر.
باشلیجه نزاکت قاعده لری شونلردر:
طانیدیغمز ذواتی هر یرده - الاملامق.
کور دیکمز هر بیر ایساکه قارشی همان تشکر نه تمک.
کیزی قونوشان ایچی کشی بی دیکله مه مک.
باشقه سنه عاند اولان یازیلری اذنمز او قومامق.
بیر کیمسه بی تصادفاً راحتسز نه دینجه عفو طلب نه تمک.
اودن چیقارکن آلیسه مزک، آلمزک و یوزومزک تمیزلیکنه دقت.
بیر یره کیدرکن صوغان و صارمساق کیبی آغیر قوقان شیلر یه مه مک.
آقصیریر، اوکسورور و آسنه رکن صول البنی آغزیننه سپر طوتمق.
سومکورورکن آرقه یه دونوب کور و اتوسزجه منه یلنه سومکورمک.
بیر کیمسه نک قارشیدسنده بورتی و دیشنی قارباشدیرمامق.
کیمسه ایله اصلا آلائی نه تمه مک.

طاقیم یارچہ، زینت = سوس، بخار = بوغو، ظریف = خوش
کوزل: استعمال = قوالانمق.

❦ ص و یاغموور ❦

صو؛ حیاته اُک اُزم بیر غدار. لاکین ایچدی کمز صولرک تمیز لکنه
صوک درجه دقت لازمدر. چونکه بیر چوق خاستالیقلرک میقرو بلری
هوانن زیاده صو واسطه سیله انسانلره کچر. صویک انواعی واردر:
(یاغموور صویی، منبع صویی، دره و نهر صویی، قویو صویی، چشمه صویی)
کیبی... بونلرک اُک تمیز منبع صولیدر.

دکیز صولرنده فضله مقدارده طوز اولدیغندن ایچیله منر. بعضی
قویو صولرینک اجیلی ده، صولرک یر اتنه سوزولورکن معدنلره
تماس نه تمسندندر.

دکیز، کول و دره صولری کونشک حرارتیله تبخیر نه ده رک هوایه
اوجاره. بو بخار صوغوینجه تکرار داملا داملا صو اولور. و بو صولر —
یاغموور بولوطلری — روزکاره تابع اوله رق یره دو کولور. بوکا
یاغموورده رز. بیر تنجره ایچنده قاینایان صویک بوغوسی قاپاغنده ناصیل
دامالار وجوده کیتیریورسه یاغموورده عینی در.

یاغموورلرک بیر قیمی سیل اولور و بیر قسمی ده طوپراغک آلتنه
صیزار. صولر نهایت یینه دکیزه دو کولور. تکرار تبخیر نه ده رک یاغموور اولور.
بو صورتله بیر دور دائم اوله رق بیر داملا صو غائب اولماز.
صو بخاری هوایه چیقینجه، صوغوق هوا طبقه لرینه تصادفه

نفس دلیکاری و اَك نهایت خلقه سنك اوزه رنده ده بیر کوچوک مهموز اولور.

ایک بوجکری نك بسله ندرکاری یرله بوجکخانه ده لر. بوجکر روزکار دن، رطوبت دن و پیسلیکن چاقوق متأر اولدیندن چوق دقت لازمدر. فاره لده بوجکره دوشماندر. بوجکره یه دیریلن دوت یاراق لری ده تمیز اولمایدر.

ایک بوجکری دور دنجی اویقودن اوباندقدن صوکر آرتیق یاراق یه مزلر. باشلرینی قالدیروب قوزه یاه جق یر آرارلر، ایشته بو صره ده بوجکره چالی ویا شمشیر دیکر لر. بوجکر بونلرک اوزه رینه چیقرب قوزه یابار و کندی کندیلرینی قوزه ایچنده حبس نه ده لر.

بوجکر قوزه ایچنده اون دورت ویا اون بش کون قالدقدن صوکره قوزه ده لوب کلبک حانده چیقارلر بونلرک بیر قسمی ارکک بیر طاقیمی ده دیشیدر لر. ارکک کلبک اولونجه دیشیمی یومورطلامایه باشلار و بو یومورطه لر طوپلانهرق نه رده سی سنه ایچین ایک بوجکی یتیشدیریلیر.

ده لیک قوزالر زینت ایچون استعمال اولونور فقط بونلردن ایک چکیلر مز. بونک ایچون بوجکر قوزه یاپینجه، قوزه لری یافورونه قویارلر و یا خود صیجاق صوبخارندن کپروب ایچنده کی کلبکاری قوزه نی ده لمه مک ایچین اولدورور لر.

صاغلام قوزالردن ایک چکیلیر و بوندن غایت بهالی کوزل و ظریف قوماشلر بایلیر.

لغتار: بدایت = باشلانج، مهموز = سیوری اوج، قسم =

اسكى زمانلاردا كوجىلى چىقاروب آلىق ايچىن ارىلىرى توتسۇ
دومانىلە قاچىرىلدى و بويۇزدىن بىر چوق آرلىر ھالاك اولوردى. شىمدى
ايسە، متحرك چىچىۋولى قوۋانلر قوللانېلمىقىدەر.

لغتلر : ھالاك = اولمك، متحرك = اچىلر قېانىر، اوينار،

❦ ايك بوجى ❦

ايك بوجى ؛ بىر جنس كلبكك بىراقدىنى كوچوكك يومورطەلردىن
چىقار. بو يومورطەلىرى قىشىن قوراق و سىرىن يىلدا ھالاكەتلىك
ايلاك بەھاردا، دوت آغاچلىرىنىك ياپراقلىمايە باشلايدىنى زماندا بىر آز
سىجاق كورونجە او يومورطەلر او يانىر كوچوك كوچوك بىرەر قورت
ھالدا جانلانير. اختيار قادينلر بونلرى قولتوقلاردا طاشىبەرق اىصتوب
جانلاندىرىلر. قورتلر بىدايتە سىياھ و نكەدرلر بويۇنچە و نكەدرى
بىياضلاشېر. قورتلر جانلانجە بونلرە دوت يارانغى ھەرىلەر ايك بوجىلىرى
ياپراق يىدىگە بويۇر و اوتوز ايكى اوتوز بش كون ظىرفىدە دوت
دفعە كوماك دە كىشىدىر، اوتقوبە يانار. ھەر اوتقوبە يىكرى دورت
ساعت سورەر. دوردىنجى اوتقوبە قىر سىكز ساعت دوام
ايدەر.

ايك بوجىلىرى بويۇدىكى زمان وجودى اوز ايكى ھالقەدر
و اوز آلى ايانغى وارد. ھەر بىر ھالقەنىك يانلاردا بىرەر چىفت

بیر په تکده بیر قاچ دیشی و آرکک ایله بیر سورو ایشجی آریلر واردر. بزده دیشی آری به (بک) ده لرل. دیشی آری؛ کوز کوز کوجلرک ایچلرینه برهه دانه یومورطه بیراقیر. ایشجی آریلر بو یومورطه لر دن درت بش کون سوکرا چیقان قورتلری قانادلاتجه به قادر بسله لرل. یاورولر اون بش کون ظرفنده په تکدن دیشاری چیقارلر. دیشی آری (بک) بونلری پشینه طاقوب طولرجه بیر داله قونار بوکا اوغول آریسی ده لرل. اوغولی صولو بال صورولش باشقه بیر قووانه آلمق قولایدنر.

ایشجی آریلر کوجلر طولدجه اونستی بال مومی ایله قاپارلر. بیر قووانده اک آز او توز قرق بیک آری واردر.

بالی یاپان و موم ایله کوجلری اورن ایشجی آریلردر. هر قووانده کی ایکی دیشی آریدن هانکیسی قوتلی ایسه دیکرینی اولدیریر. قووانلر ده بیر قاچ یوز دانه ارکک آریلر واردر که بونلر ساده بال یرلر، خدمت کورمز لر. بیر سنه قادر یاشارلر. دیشی آری یومورطه لادقدن سوکرا؛ ایشجی آریلر ارکک آریلری برهه برهه اولدیروب قوواندن دیشاری اتارلر.

بال، آئی بیر غدادر، بالدن علاج ده یاییلیر. بالک رنگی، چیچکلرک رنگته و جنسنه کوره بیاض سیاه و صاریدر.

انسانلر بالی الیرکن بیر ازینی قیشلق ارزاق کچی آریلره ترک نه ده لرل. بال مومنی ده بالدن آیریرلر. بال مومی نه صنایعه بیر چوق شیلر ده قوللانیلیر.

کیمدر سنی قوجا قالیوب او بوتان؟
— آنهك يا وروم، سهو آنهكي هر زمان...

خاستالانسهك كوزي بومايوب كيم اغلار؟
باش او جكده سكا باقان يا كيمدر؟
— آنهك يا وروم! اونده اويله يورك وار
كه راضيدير، سنك ايچين جان وه رير.
آنه جكك ملك كبي بير انسان!
— سهو آنهكي، سهو آنهكي هر زمان...

❖ بال آريسي ❖

آري؛ بال و نال مومي يايان سينكلره «آري» ده نيره. آري صاتاشمايه
كلمنز قويروغنده كي ايكنه سيلاه انساني صوقاره. اريارك اورماندره
ياباني حالده ياشايانلري ده واردر. بونلر باللريني اورمانك اويوق اغاچلري
ايچينده ياپارلر. انسانلر اريلري قووان — پهنك — دينلن يرلرده ايدشديروب
بسله رلر.

اريلر ياپدقاري بالي قيشين يه مكن ايچين ياپارلر. اريارك ايلك بهار و
صوك بهارده چيچكدن چيچك اوچوشدقلريني بيلينورسكنز. بونلر
چيچكلرك اوزلريني اياقلارينه صاروب قووانلره طاشيرلر. قووانلر اغاچ
كوتوكلرندن؛ اوزرلري اينك كوبره سي صيوانمش سبتلردن، بوكولوب
باغلامش چاودار صاپلردن ياپيلير.

هله آنه لرك فداكاراني، شفقتلری او قادار چوقدرکه ایجابنده چوجوقلری ایچین حیاتلرینی بیله فدادن چکینمز لر.

بیزی تابشیکدن، بویونجه یه قادار باقوب بسله یین آنه لریمزدو. دنیایه کلدی کمز دقیقه دن اعتبار آ هر دورلو زحمتلریمزی چکن، خاستالاندیغمز وقت بیزی تداوی ایچین اوستومزه تیره یین، باش او جزده کوز یاشلری دوکوب اویقوسنی ترک ایله یین، سنه لرجه بیزی تمیزلین، اوربالریمزی دیکن و بیقایان، یمکلریمزی پیشیروب اوکزه قویان، هر کون بیزی مکتبه کوندروب تربیه مزه چالیشان، استراحتمزی دوشون، بیزی باغرینه باصوب سهون، اوقشایان شفقتلی آنه لریمزدو.

احمد آنه - نك یوزینه باقوب بوتون بو خدمتلرینی دوشوندی سوفرادن قالدینجه کمال محبتله آنه - نك بوینونه صاریلدی، تشکر نهدی و هیچ بیر زمان آنه سنی اوزمه یه چکنه سوز وهردی.

لغتلر : برهتاد = عادت اوزره، ابوین = آنا و بابا،
منتدار = بورجلو، خارج = دیستاریسی، ایجابنده =
لزومنده، استراحت = دیکانه نك.

﴿ آنه سهو کیسی ﴾

سنی کیمدر بو دنیا یه کتیرن؟
کیجه کوندوز دیزلرنده ساللایان،
صبح، افشام، کون آراسی سوت وهرن؟

بنا علیہ؛ حکومتك بونجه فداکاراغنہ قارشى هر كسك اقتدارى
فیبستنه بیر یاردیمده بولونماى لازمدر. ملتك هر فردى وهركى ناميله
جزئى بیر پارا وهریور و بوپارالر حکومت قاصه سنه طوپلانقدن صوكر
حکومت ده وظیفه سنى یاییور.

بیز وهردیگمز از بیر پارا ایله خانه مز ده راحتز، کویمزده و قصبه ده
سربست یاشارز، تارلالریمزده قورقوسز چایشا بیلرزه.

تفتار : تحصیلدار = وهركى طوپولایان مأمور، اسم =
اد، مقبوض = قوچان سندى، مقابل =
قارشیلیق، استخدام = خدمتده قوللانمق،
بنا علیہ = اونك اوزه رینه، اقتدار = قوت،
حال و وقت، جزئى = آز، قاصه = کلیدلى
ده میر دولاب.

اننه لریمزك قیمتی بیله لم

احمد، بر معتاد بوکون اوه کلیدیكى زمان سو فرایی حاضر
بولدی. هر کون اونی و همشیره سیله بیرلیکده ییمك یمك احمدی
چوق سهویندیریوردی. عائله نك اییلکری چوقدر. پدر و
والده مزه قارشى دائما متدارز. پدر خارجه، والده او ایچنده
بوتون قوتیله انجاق اولادرینك سعادتق ایچین چالبشیر، اوغرا شیرلر.

ατραφένδε κούι μχτάριλε, τχσίλδαρ و بیر ژاندارمه او طور بیورلردی. ماصه نك اوستنده بیر چوق کاغدلر واردی. τχσίλδαρ بو کاغدلی بیرهر بیرهر آینه آلهرق او قویور, بیر اسم چاغیریور واسمی چاغیریلان کیمسه اهلینک آراسندن چیقوب ماصه باشنه کیده رک پاره ویریور. و پارا «وهرکی» وهردیگته دائرده بیر مقبوض آلهرق چکیلوب کیدیوردی.

احمد او قالابالیده بابانی کوروب یازینه قوشدی. تام بو صیره ده بابانک ده اسمی چاغیریلدی. احمدک بابانی در حال ایلریله به رک وهرکی سنی وهردی و مقبوض آلوب دوندی. اوه کلیرلرکن; احمد, بو قالابالیگ و بو معاملهنک نهدن و نیچین اولدیغنی باباننه صوردی.

حسن اغا اوغلو نه جواباً ده دی که: «احمد! کچن کون بیز قصبه ده ای دک. هانی بویوک بیر بناده - حکومت دائره سنده - مأمورلر واردی و بونلرک وظیفه لرینی سکا اکلاتمشدم خاطر لادک تکیلی; ایشته او مأمورلرک هر ای چالیدشدقلرینه مقابل بیر آیلقلری واردر. حکومت عینی زمانده او مأمورلردن باشقه; وطنی دوشمانلره قارشى مدافعه ایچین بیر چوق ضابط و عسکر بسله یور; بیزم جامعزی, مالیهمزی, ناموسمزى خیرسیزلردن و فنا آداملردن محافظه ایچین بیر چوق ژاندارمه لر استخدام ته دیور. بونلردن ماعدا ملتک رفاه و سکونی ایچین مکتبلر, خاستاخانه لر اچیور. یوللر, کوپرولر, قاناللر, ایمانلر و سائره یاییور. بوتون بونلرک هپسی ایچین پاره لازمدر.

ایجاد اولوندیغندن بویله شیشیرمه بالونلره لزوم قالماسدیر.
یوکسک یرلره چیقیلدججه هوا خنیفله نیر، آزالیر، آشاغی ایندیججه هوا
طبقه سی آغیرلاشیر آغیر هوالی یرلرده صیجاق آرتار بوسیبله یوکسک
داغلرک تپهلرنده - کونشه داها یاقین اولدیغی حالده - هوانک آزالماسندن
دائما قار و بوز بولونور.

هواده ده - دکنزده اولدیغی کبی - بر چوق جریانلر، آقیندیلر
واردر. هوانک حرکته روزکار ده نیر. بیر یرک هوای ایصینججه یوکسه لیر
اونک یرینی دولدیرمق ایچون باشقه طرفلردن هوا هجوم ندهر و بوندن
روزکار حاصل اولور.

روزکارک شدتلیسنه فورطنه و دها چوق شدتلی اولورسه قاصیرغه
دهرلر. قاصیرغلر چوق تخریبات یاپار.

لغلر: شفاف = رنکسز، نباتات = آغاچلر و اوتلر، کیلومترو =
بیک مترو، نظراعتبار = دقتله باقق، موتور = ماکینه، جزیان =
آقق، تخریبات = ضرر، خرابلق.

◀ وهرکی ▶

بیر اوکلن وقتی، احمد مکتبیدن اوه کلیرکن، کوی مختارینک یازیخانه سنک
اوکندن سکیوردی. یازیخانه اوکنده اهلینک طویلانمش اولدیغی
کورددی. مراق ندهرک بیر کنارده دوروب باقدی.

یازیخانه نک قایسی اوکنده بیر ماصه بولونیور و ماصه نک

Κορορσκιζ αϊσθε βοΰ ھوانك چوقاغندن حاصل اولمش بېر رنكدرد. دكېزلرۇ ماويلدىكى دە ھوانك رنكنك عكسندرد.

بېر جامه باقدىغكىز زمان رنكسز كورورسكىز جام شفافدرد. فقط جامك كسكىن كئارندن باقە جق اولورسە كز صارى، ماوى بېر چوق كوزل رنكار كورورسكىز بو دە قالېن طرفندن باقدىغكىزدرد.

بېر ھوائى تنفس نەدەرك ياشسارز. ھواسز ېردە انسان، حيوان و نبات ياشايماسز. آتش يانماز. تنفس نەدىكەز ھوا تېمز و چىقاردىغەمز بېس ھوا زھېردرد.

بېز اودادە قانوب اوطورسەق و اودانك ھەر طرفى دە صىقىجە طىقاسەق، اېكى اوچ كون ظرفندە زھىرلەدىكەز بېس ھوا اېچندە بوغولور، اولورز. بو سببە اودالېمك ھواسنى صىق صىق دە كېشىرمەلىز.

نباتات دە تنفس نەدەر فقط بركت وە رسىن كە اولر بېزم زھىرلەدىكەز ھوائى تنفس نەدەرك ېرىنە تېمز ھوا وە درلر.

كوك يوزىنە ېتمەش بش سكامان كېلومترو چىقىنچە قەدار ھوا واردرد. اوران اوتە ېە ھوا يوقدرد. اېلر بېى نەايتەسز بېر بوشلقدرد.

ھوا اېصىنچە يوقارى قاچار. چونكە خفېلەر. اوجاق دو مانلرېنك ناعىل يوكسەلدىكىنى دا ئما كوررېورسكىز. اېستە بونى نظر اعتبارە آلان «مونفوانى بىر» اسمندە بېر عالم؛ كاغدرد بېر بالون ياپارق آغزىنە ا-بېر تويە باتىرېلىش بېر شېش كچىر وب آتش وە رمەش، بالونك اېچندەكى ھوا اېصىنچە خفېلەمش، بالونى دە برابر ھوا ېە اوچورمش. بوندن سو كرا انسان طاشىبە جق بالونلر ايجاد اولونمش. فقط زمانمزدە موئورلى طيارەلر

✧ ایش باشنه ✧

ایش باشنه!.. هر طرفه ایشیدیلیمین بوتون کون
تزکاه سسی و چالیشان بیر ملتک صداسی.
آله آکه یادستره خیشیر دایوب یورو-سون؛
ایشجیلرک عکسی آیله سین کوکه فرح نداسی!

اوجاق یانمین، دومان صالحین؛ آغیر چکیچ ایشله سین
کیجه کوندوز، ایشله نمه مش معدنلری، طاشلری.
ایشجی، آت، معدن سسی طاتلیمیدر هر سسک؛
آقان ترلر الماس کیمی سوسلر یورغون باشلری.

ایش باشنه! ایش باشنه! اوجاق، تزکاه دورماسین؛
هایدی سیزده، آی فکر ایچین چابالایان انسانلر!
ارتیق هر کس پایلاجق بیر ایش باقسین، آراسین؛
وجود ویا فکر اوغرینه چالیشمایه لزوم وار!

✧ هوا ✧

هوا؛ کوزه گورونمنز. آووچکنزه اوفله ییکنز. بر شی دوبار سکمز
بوکا هوا ده لرلر. سمایه باقیفکنز زمان بیر خفیف ماوی رنک

زراعت تجارتك ابتداسی، تجارت ده زراعتك لازمیدر. بیر مملکت اول امرده زراعتده ترقی نه تمدجکه صناعته و تجارته باشلا یاماز. وطنمز یونانستان؛ تجارت مملکتی اولمقله برابر عینی زمانده زراعت یوردیدر. «تراکیا، ماکدونیا، تسالیا و آتیکی حوالیسی منبت و محصولدار اووالدر.

یونانستانک هواسی معتدل و اقلیمی کوزل اولدیغندن هر دورلو محصولات یتیشدیریلر. حبوباتدن ماعدا (قوزه، اوزوم، اینجیر، زیتون) و بالخاصه دنیانک اک بیرینجی جنس توتونی یونانستانک باشلیجه محصولاتیدر.

بو سببله «دده آغاج، قاولا، سالانیک، پیره، پاطرا، هیراقلی یون» اسکهلری بیرینجی درجه تجارت مرکزلی صاییلیر. یونانستانده، زراعت ترقیه چوق مستعددر. باخصوص دکیزده و قاراده و سائط نقلیه مبدول اولدیغندن زراع یعنی رنجبر، اکدیکتک و غیرتنک مکافاتنی کورور.

یونانستانده زراعه یاردیم ایچین شرکترلر و بانکلر واردر.

لغتله: ابتداسی = باشلا یغنجی، منبت = نبات یتیشدیرن،
معتدل = نه صیجاق نه صوغوق، اقلیمی = موسملری،
مرکز = اورته یژ، مستعد = قابلیتلی اومولور، و سائط =
واسطهلر، نقل = کوتورمک، مبدول = چوق.

حاضرده بك او جوز تدارك ايديا مكدوده. صنعت آلتون بيله زيكر،
تجارتده سرمايه لازمه در، حال بوكه بير صنعتكار دنيانك هر طرفنده سرمايه-سز
اوله رق ياشار و ايشسز قالماز.

صنعت؛ تجارتيك ترقيسنه ده خدمت شه در. مملكتتمزده بير چوق
قايينه لر، دارالصناعه لر، ما كينه لر و صنعتكارلر موجود در.
بیر انسان، بیر صنعته کیرمزدن اول هیچ اولمازسه رشدی درجه سنده
بیر تحصیل کورمایدركه قاباطاسلاق، مقلد بیر صنعتكار اولوب قلماسین،
مکتبده او قودینی درس لردن استفاده شه درك صنعتده اینجهلك و مهارت
کوستره بلسین. جاهل بیر صنعتكار او شه سندن کوردیکندن فضله کیده سز.
تحصیل و تربیه صاحبی روحی صنعتکارلرده فکر ایجاد وارد در. بوتون
کوردیکمز او شایان حیرت ما کینه لر، هپ فکر ایجاد صاحب
صنعتکارلرک آریدر.

لغتلر : مواد = ماده لر شیلر، معموله = یابیلش، تحویلی =
ده کیشدیرمک، اصلاح = دوزله لتمک، سرمايه = چوقچه پاره
مقلد = تقلیدچی، مهارت = بحریکک، ایجاد = انبساط
فائده لی بیر شی یا بق، شایان = لایق.

❦ زراعت ❦

زراعت؛ رجببرک، چیققیلمکدر. حقیقتمه زراعت؛ طوپراق قازوب
آلتون چیقراق و تجارتده دمیر ساتوب آلتون قازانمدر.

جوق قولايلاشديرمشدى. اسكى زمانلرده پوسته و تلغراف، ژن و واپورلر اولماديغندن تجارت پك مشكلاته ياپيليردى. حال بوكه : شيمدى آز بير زمان ظرفنده دنيانك هر طرفه سوقيات يابمق قابلدور.

بويوك تاجرلر يعنى «طوپدانبجیلر» كتبردكلرى ماللرى كوچوك تاجرلره اصنافه ساتار. بيزده محتاج اولديغمنز باجمله اشيايى، اصنافدن كوچوك دكانجیلردن آليرز.

انسانلر، ترقى نهدكجه پك آز زمان صوكر ا طياره لرله بيله سياحت و سوقيات ياپيلاجقدور.

وطنمز يونانستان، تجارت ممالكتيدور. يونانستانك تجارت كيلرى و واپورلرى پك چوقدور. يونانستان آق دكيزك اورته سنده و تجارت يوللرينك بيرلشديكى نقطه هدر. داخلنده ده مير يوللرى موجوددور.

لغتلر : معمولات = ايشله نمش شيلر، مبادلله = ده كيشديرمك، سياحت = كزيمك، مخاره = خبرلشمك، سوقيات = كوندره هلى، داخل = ايچرى

صناعت

صناعت؛ مواد ابتدائيه نك، اشياي معموليه تحويلى ده مكدور. مواد ابتدائيه : پاموق، يوك و پانجار كېي شيلردور. مثلا پاموقدن ياپيلان قوماشه پانجاردن چيقاريلان شكرده اشياي معموله دندور.

انسانلر؛ ياواش ياواش صنايعى اصلاح نهدرك خارق الماده مكممل ماكينلر ايچجاد نهدكلرندن؛ هر كسه لازم اولان شيلر حال

جمهوریت فکر لری کوک صالحین،
مدینت ایشجیلری چوغالسین،
بیراغمز شرفیله سالالانسین،
وطنمز زنگیندیکله نام آلسین؛
بونک ایچین باشدن سورولسون.

بیزه علم، بیزه صنعت، اخلاق وهره
بیزه ثبات، ایش سه وکیسی کر کدر،
چایشانلر ایسته کنه هپ نه دهر،
چایشمایان کری قالمش ده مکدره
چایشالم بیزه ایشی سن سه و دیر!..

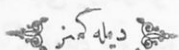
تجارت

انسانلرک حیاتی و ترقیسی «زراعت» تجارت و صنعته» باغایدور.
تجارت؛ هر دورلو ممولات و محصولاتک مبادله سی یعنی آلدن آله
کیمه سی در. هر کس، محتاج اولدینی شیلری صاتین آلمق ایچین شهردن
شهره کیده میه جکندن بو سیاحتلری باشقه لرینک حسابنه یاهرق بو یوزدن
چکین کیمه لر وارد، بونلره (تاجر) ده لر.
بو یوک تاجرلرک، فابریقه طورلرک باشقه مملکتلرده وکیلری، آجتلری،
قومیسینو نیجیلری وارد. شیمدیکی زمانده مخبرات سایه سنده تجار سیاحتلرینه
پک ده لزوم قالمشدر. دولتله آراسنده یاپیلان پوسته لر، تجارتی

دیگر خریستیان ممالکستانلنده و بیر چوق خریستیانلرده تورکیهده یاشایورلر.
بونک اهمیتی یوقدر. بیزم وطنمز یونانستاندر، بوراده دوغدق، بوراده
بو یودک، بوراده اوله جکمز. عینی زمانده حکومهتمز بیزی تضلیق نئمهور،
بیزه آیری بیر نظرله باقما یور، جامعلریمز، مسکتبلریمز، دینمز ولسانمز
سربستدر. سکون و راحت ایچنده یز. کیمسه بیزم حقوقیمزه تجاوز نئده مز.
بو سببله یونانستاننی کندی وطنمز کیبی سهومک و وطن پرور بیره یونان
تبعه سی اولدیغمیزی اثبات نئمک وظیفه مزدر.

احمد؛ باباسنه «آبی بیر یونان تبعه سی اولدیغمیزی اثبات ایچین نه
یاغمالی یز» ده یه تکرار صوردی. پدری: «اوغلوم! بونک ایچین حکومتک
نظاملرینه اطاعت ایتمک، امرلرینی دیکله مک و کیمسه نک حقوقنه تجاوز
نئممه مک لازمدر. بونلری اجرا نئده رسک امین اولکه؛ سن ده آبی
یاشایه جق و بو وطنک قیمتلی بیر آدمی اولاجسک» ده دی.

لغتلر: تضیق = صیقشدیرمق، تجاوز = صاتاشمق، نظر = باقمق.

اولو تاگری! یونانستان اولکه می.
ایشته سنک یاردیمی بکله یور.
شیمدی حرز، یوق بیر ناموس لکه سی
بیزی ایشله ت، بیزی ترله ت، بیزی یوره
مکتبلیلر جانندن بونی دیله یور.

بو سلام وهر نارك هپسى ده ناموسلو وطنداشليمز درلر. بونلر ائى
بئر وطنداشك ائك بيريئىيى وظيفه سنك سانجاغه محبت و حرمت اولديغى
بيلنلر درر. يالكلر جاهل و تربيه سز انسانلر وطن و سانجاق نه ده مك
اولديغى تقدير نه ده مزلر.

سانجاق يعنى بايراق بئر ملتك ناموس و شرفى ده مكدره. تمنى نه ده لم و
چالداشم كه بو ماوى بياض يونان سانجاغى بوتون دنيا ده شان و شرفيله
ابدآ ياشاسين.

لغتلىر : غروب = كونشك باقماسى، طلوع كونشك دوغماسى،
كاملا = هپسى، ائنا ده = وقت ده، تمنى = آرزو، ديلك.

❦ كويه عودب ❦

نه رتسى كون احمد باباسيله بئر ليكده كويه عودت نه ده لر كن ذعنا
چوق مشغولدى، حل نه ده ميديكى بئر دوشونجه سى اولديغى حال و طور ندن
بللى ايدى. نهايت صبر نه ده ممدى و بدرينه خطاباً ده دى كه : باباجنم!
دونكى سوزلر بكنز، بنى چوق متأثر نه دى. سيز بكا (سانجاغمه زه حرمت
و رعایت وظيفه مزدر.) ده مشديكلر. حال بو كه : بيز خريستيان دكلر،
مسلمانز. او سانجاق، بيزم ده سانجاغمه زمى در؟ چوجو غك هر شئى
لايقيله آكلامق ايسته ديكله ممنون اولان حسن آغا شويله جه جواب
وهردى :

اوغلوم ! بيز واقعا مسلمانز فقط يونانلى يز. بئر چوق مسلمانلر

یدی شده بهر دفعه تکرار ملت طرفندن ده کیشدیریلیر. حکومت و رئیس جمهور کندی کیفلیزیه کوره هیچ بیر امر و قرار و هره منزل. هر شی ملته صورتورور. ملت مجلسی؛ قانونلری، ملنک آرزو و احتیاجنه کوره یاپار. بیزم رئیس جمهوریمز آیتاده اوطورور. حکومتتمز جمهوریتله اداره اولونور. یونان حکومتی جمهوریت قانونلریله یونانلیله فوق العاده حریت و سعادت و هرمشدر.

لغت: استبداد = حتمزاق، حکمی = قوتی، عصر = یوزسنه
انتخاب = سچمک آیرمق، فوق العاده = عادتدن اوستون

❦ سانجاق مساسی ❦

احمد قصبه کلدیکی کون بدریله برابر بیر کیجه قالمشردی. بو مناسبتله آقشام اوستی کزه رلرکن کونش غروب نه تدیکی ائنده بابا، اوغول بویوک بیر میدانه بولونیورلردی.

احمد، بیردن بیره بورو سسلری ایشیتدی. اوراده موجود اهلینک کاملاً آیاغه قالدیورق سلامه طور دقلرینی حیرتله کوردی، باباسنه نه وار، نه اولیور دینه صورتدی. باباسی حسن اغا؛ قارشیده سلاحه سلام دوران عسکر لرله، یینه بیر عسکر طرفندن یاواش یاواش ایندیریلان بر بویوک سانجاقی احمده کوستهردی و دهدی که: (اوغولوم! بو کوردیکک ماوی بیاض رنگلی سانجاق مملکتتمزک سانجاغیدر. هر صباح کونش طلوع نه درکن سانجاقی سلامالیوب یینه چکرلر و آقشاهلری ده کونش غروب نه درکن شیمدی کوردیکک وجهله ایندیریرلر.

بولر هر کون صباحدن آقشامه قادار چالیشیرلر، اها لینگ حریت و سعادت ایچون لازم اولان شیلری دوشونورلر. یولری، کوپروری یاپدیران، مکتبلری آچدیران، کتبخانهلر و یتیمخانهلر یاپان بو مأمورلردر.

لغتیر: طلب = ایسته مک، مراجعت = باش اورمق، وارمق،
دواثر رسمیه = حکومت بنالری، جاده = کنیش یول.

حکومتلرک انواعی

دنیاده موجود حکومتلر اوچ دورلودر. بیرنجیسنه «مطلقیت اداره» دهرلرکه: حکومتک باشنده بیر قرال ویا ایمپراطور بولونور. قرالره ایسته دیکنی یابار، ملتی نه زهر و صیقار، کندی سلطنتی ایچین ملتهک یاراسنی اسراف نه در. قراله کیمسه حساب صوراماز، قرال اولونجه یرینه اوغلوچر. بویه ادارهیه - استبداد و ظلم - ادارهسی دهرلر. چونکه ملت اسیردر، هدیچ بیر زمان حریت و سعادت کوره مز!...

ایکنجیسنه: «مشروطیت اداره» دهرلر. بونده یینه ملتهک باشنده بیر قرال بولونور. یالیکز مطلقیت اداره دن فرقی برده (مجلس مبعوثان) واردر. مجلس مبعوثان هر نه قادار ملت ایچین فائده لی قرارلر آلسه، کوزل چالیشسه ده اک زیاده قرالک حکمی واردر.

اوچونجیسنه: «جمهوریت اداره» دهرلر. یکرمینجی عصرک اک کوزل اداره سی بودر. ملتهک باشنده، ملت طرفدن انتخاب نهدیلتن اک عقلی و ناموسلی بیر رئیس بولونور. حتی بو رئیس ده بش ویا

لقتل: کافه سی = هېسی، عزیز = قیمتی، افتخار = اودونمک،
نانکور = اتمک خائی، حمیتسنز = وظیفه-نی یایمان، مدافعه = قارشی
قویمق، افنای حیات = جانی فدا نه تمک.

● احمد قصبه ده ●

بو کون احمدی ایلک دفعه اوله رق، بابایی قصبه یه کوتوردی. کویلیلر
یتیشدیردکاری محصولاتی قصبه یه کوتوروب صانار و کندیلرینه لازم اولان
شیلری ده قصبه دن ساتون الیرلر. احمد قصبه یی کویدن چوق فرقلی بولدی.
دوشونییوردی که: کویده بیر قهوه خانه ایله بیر بقالدن باشقه دکان نامه
بیرشی یوق... حال بوکه قصبه ده: بیر چوق دکانلر، مغازه لر، اولتلر،
قاپریقه لر، کلیدسالر، مکتبلر، جامعلر، تیارولر، مطبعه لر، دواثر رسمیه،
قیشاهلر وار... سواقلر کنیش و طاش دوشه لی، هر یر تمیز، جاده لرده
اوتوموبیلار، فایطونلر ایشله یور، انسان چوق...

احمد قصبه یی کزه رکن، قاپیسنک اوستنده بویوک بیر سانجاق
سالانان بویوک بیر بنا کوردی. بوراسنک نه اولدیغنی باباسنه صوردی!
حسن اغا ده دی که: «اوغلو! بورایه قصبه نک حکومت دائره سی ده لرل،
بو بنانک ایچنده بیر چوق مأمورلر واردر، بونلر اهالینک ایشلرینی
کورمک ایچین چایشیرلر، یازارلر، چیزه لرل، أمر وهریرلر.

هر کیمک بیر زوری بیر شکایتی وارسه، هر کیم حقیقی بیر شی طاب
نده رسه بورایه مراجعت نه ده ر. بو مأمورلر ییزم سکون و راحت مزی
تأمین و حیاط مزی محافظه ایچین حکومت طرفدن تعیین ایدیلشاردر.

بلافریق = ایریسز غیریسز، حر = سربست، ابدیاً = قیامتہ قادر،
نطق = دوزکون سوز، ایضاح = اکلامق، متعاقب = اردی صیره.

✽ وطن ✽

دوغدینمز او، بو یودیکمز محله ویا کوی، او قودینمز مکتب کورنیکمز
بره کمتلی تارلار، قوزولرک اوتلادینی چایرلر، یوکسک تپه لر، یشیل اووالر
هپ «وطن» در.

بیز یونانی مسلمانر. یونان حکومتی بزم بابامز، یونانستانده بزم
انامزدر. بو سببه بوتون یونانستان بزم کوزل وطنمزددر. یونان
پیراغنک ساللانانی مملکتلرک کافه سی یونانستاندر. بزم ایچین؛ کوملجنه
اسکچه، دیوتیقا نه قادر قیمتلی ایسه؛ درامه، سالنیک، آیناه پاتراسه
حانیا و کرکیراده او قادر عزیزدر.

هممز یونانلیلقله افتخار نهدر. بو یوک وطنمز اولان یونانستانی
جانن سه وهرز. وطنی سه ومه ینلر «نانکور، خان و حیتسز»
درلر.

وطن مادام که بزم معنوی انامزدر. او حالده یونانستانده یاشایان بوتون
یونانلیلرده بزم معنوی قارده شریمزدرلر.

وطنی دوسمانلره قارنی محافظه و مدافعه ایچین عموم وطنداشلرک بیر
بیرینی قاردهش کیی سه ومه لری و آل بیرلکیه چالیشمالری لازمدر.

هممز ده وطنک جسور و فداکار اولادی اوله جغز، وطن
اوغرنده افنای حیات نهدنلر، تازیچک بارلاق صحیفه لرنده یاشارلر.

استقلال یورطوسی

مارتک یکرمی بئنده؛ مهاجر کوینک روم مکتبی معلمی، احمدلرک کوینده کی اسلام مکتبی معلمی طلبه سیاه بیرلیکده؛ ملی یورطویی تسعید و مشترکاً مراسم یایمق ایچین دعوت نه تمشدی.

ملی یورطو بلاتفریق جنسی و مذهب بوتون یونانلیلرک مشترک بار امیدره وطن و ملتیزک حر یاشادیفنی اثبات نه دن مارت یکرمی بش تاریخچی، هر وطنداشک بوتون قلبیه مبارک طانیدیفنی بر کوندر.

یونانستان بو کونده دو شمانلره غلبه نه تمش، اسارتدن آبدیا قورتولاشدره مهاجر کوینک کلیسا سنده مراسم و دعا یاییلیرکن خریستیان و اسلام مکتب طلبه سی کلیسا اولوسنده قارشیاقلی صیرالانشلر، ادب و تربیه دأره سنده معلملرینی بکله یورلردی.

دعان صوکر اهلالی کلیسا دن چیقمدی. روم مکتبی معلمی؛ بوتون خانقه قارشلی ملی یورطو حقنده مکمل بیر نطق ایراه نه تدی. بو نطقده بالخاصه؛ ملی یورطونک هر یونانلی ایچین نه درجه شایان تبجیل بیر کون اولدیفنی و خریستیان، اسلام علی العموم یونانستان اهلایسنک هپسی ایچین بیر وطن موجود اولدیفنی و بو سه وکیلی وطن هپمزک سهومسی ایجاب نه تدیکنی ایضاح نه تدی.

مکتبیلر؛ رسمی متعاقب بیر بیرلرینی سلاملا یه رق آریلاییلر. احمدده بو کونکی ملی بایرام مراسمندن پک زیاده ممنون قالمشدی.

لغتله: تسعید = مبارک صایمق، مشترک = بیرلیک، مراسم = دوزن

رمضان المبارک

جو سنہ ایلیک بہارلہ برابر رمضان دہ گلشدی. کویولر بوتون کون
قیردہ چالیدشمقلہ برابر اوروج طوتیورلردی. احمد کیجہلری، باباسیلہ
پیرلیکدہ جامہہ تراویح نمازینہ کیدیور، سحورہ قادر درسارینہ چالیشیور
و سحور یمکندن سوکرا یا تیوردی. احمد دہ عقلنجہ اوروج طوتہ جقدی.
باباسی دہدی کہ: (او غلوم! سن پیر آی اوروج طوتامازسک، کوچوکسک،
داہا سکا فرحن دکیلدن).

لاکین احمد، رمضانک پیرنجی، اون بشنجی، یکرمی آلتنجی و سوکنجی
کونلری اوروج طوتہرق کندیسنی سہودیردیکندن، حسن آفا احمدہ
بیراملق برقات الیسہ و قوندورہ ایلہ کوزل پیر مکتب چانطاسی آلمشدی،
رمضان بیرامنک اوچ کونندہ احمد اوینادی، آگہندی و آرابارلہ کزدی.
سنہدہ پیر آی رمضاندر. رمضانده اسلاملر سحوردن افطارہ
قادر ہیچ پیر شی یہمز و ایچمز لر. یاتسونمازندہ «تراویح» نامیلہ
یکرمی رکمت فضلہ نماز قیلنیر. هر او قومش مسلمان رمضانده
قران ختمی ییبار. رمضانک یکرمی یدنجی کیجہسنی اک مبارک
کیجہدر. بوکا (قدر کیجہسی) دہر لر. رمضانک صوک کونی عرفہدر.
نہرتہسی کون کونش دوغدقدن سوکرا خطبہلی پیر بیرام نمازی قیلنیر.
هر کس فقرا یہ - صدقہ فطرہ - و ہردکلرندن رمضان بیرامنه فطرہ
بیرامی دہ دہر لر. رمضان بیرامی اوچ کوندر.

حفظ صحت قاعده لری

هر شیک تمیز اولسون.
معدہ کی شیشیرہ جک قادر چوق یہ مہ،
یہ مک زمانلرک معین اولسون.
آج قارننه یمیش یہ مہ.
یہ مکدن صو کرا بیر ساعت کچمہ دن صو ایچمہ.
ترلی ایکن صو ایچمہ.
ترلی ایکن دوندورما یہ مہ.
ترلی ایکن صوغوق صویہ کیرمہ.
خام یمیشلردن صاقیک، اتمکک خامورندن قاجیک.
راحت یاشامق ابستہ رسک سیغاره یہ و ایچکی یہ آلیشما.
بولوندیغک یرده بولاشیق خاستالیق وارسہ قاینامش صو ایچمہ.
تہ رکن و معین ساعتہ یات، تہ رکن و معین ساعتہ قالدق.
هر صباح ادمان یاپ.
کوزل هوالرده قیرده کنزہ.
ہفتہدہ بیر دفعہ طیرناقلریکی کسہ.
حامدن چیقینجہ صو ایچمہ و روزکاردن صاقیک.
هر ایشدہ، هر معاملہدہ انتظامہ آلیش.
یہ مک ایچین یاشاما، یاشامق ایچین یہ.
لذتلی شیردن زیادہ بسلہ بیجی شیرلر یہ.

لغتہر : معین = ساعتی بالی، انتظام = ترتیب، دوز کونلک

﴿ احمدك خاستاليني ﴾

بیر جمعه کونی احمد، آرقادا شایله بیریکنده قیره کز مه یه کیته مشلردی. چاییرلیقده اوینایوب ترله مشلر، ائیجه یورولمشلردی. احمدی بو صیراده حرارت آلمش و همان آغاچلرک دیننده کی براق پیکاره کیدوب بوز کبی صودن قانا قانا ایچمشدی. احمد بیردن بیره خاستالاندی، باشی دوندی، کوزلری قاراردی دیزاری کسیلدی. اوه کلدیکی زمان شدتلی بیر آتش ایچنده یاناغه سه رییلدی. زاوالی احمد، پونظه ده دکلری «ذات الرئه» یه طوتولمشدی!...

احمدك والدهسی فاطمه خانم اوغلوئی آتشلر ایچنده صایقلار کوردکجه آغلار، مکدر اولوردی. اوغلوئک خاستالیغندن فاطمه خانمه دنیالر حرام اولمشدی.

هله احمدك همشیره سی عایشه اودرجه متأثر اولمشدی که: کیجه و کوندوز آنه سیله برابر احمدك یاناغی یانندن آیریلار، علاجلرینی ساعتنده وهریر و هر کیجه یاتمازدن اول آغلایه آغلایه سجده یه قاپانه رق، قارده شتک کسب عافیت نه تمه سی ایچین جناب حقه بوتون قلبیله دعالر نه دوردی.

الله عایشه نك دعالرینی قبول نه ندی. یکریمی بش کون صوکر احمد آیله شوب آیاغه قالمشدی. همشیره سیله قونوشورکن، احمدك (آه او براق صوبک بنی خاستا یاباجغنی بیلسه ایدم هیچ ایچرمی ایدم) ده دیکنی باباسی حسن اغا ایشیتدی و ده دی که: (اوغلوئم! قباحت صوده دکیل سنک ترلی ایکن ایچمکلکنده در.)

لغتلر: ذات الرئه = اق جکر خاستالینی، کب عافیت = آیلشمک، جناب حق = الله.

ایلك بهار

ایلك بهار كلدی. ایلك بهار سنه نك اُك كوزل موسمی در ایلك بهارده
آغاچلر چیچك اچار، هر طرف یشیله نیر. صیجاق مملکتلردن لیلکلكر،
قیرلانفیجلكلر كلیر. زمرد کبی چایرلرده؛ بیاض پاپایه لر، صاری مورقیر
چیچكلكری اچار. تارلارده اوتلر، اکیلر بوور.

قوشلر، صباحلری ایركندن اوتوشمه كه باشلارلر، هوالر ایصیه نیر.
چوچوقلر یاغچه لره و قیرلره كزمه كه چیقارلر. كله بكر هر طرفده
اوچوشمايه، اریلر قووانلرندن چیتهرق كوزل رنگلی چیچكلكردن بال
طوپلامیه باشلارلر. اوواده قوزولرله اوغلاقلرك اوینامای، صیچراماسی
نشئه لیدر.

ایلك بهار، عادتاً هر شیئه تازه حیات ودریر. بو موسمك
كوزللكنه دوپولماز. رنجبرلر؛ باغچه لرده، تارلارده یكین چالیشمايه
باشلارلر. سبزه باغچه لرینه «باقلا. بزه لیه، صوغان، صارماق. مارول»
کبی سبزه لر و تارلارده یازلق محصولات اکیلیر. آغاچلره، چیچكلكره
ایشیلر یاپیلیر.

توتونچیلر فعالیته کیریشیرلر. «فیدلر» آشلاملر کماله کلینجه توتون
اکیلیر.

حسن اغازه یازلق محصولات ایچین تارلارینی سورویور و
یازلق سبزه وات اکیور، احمد هر کون مکتبدن چیقنجه باباسنك ایشلرینه
باردییم ایندیور.

لغناز: نشئه = سه زینج، کماله كلمك = اوغونلاشمق، زمرد =

ألماس کبی قیمتلی یشیل طاش، فعالیت = ایشكلك.

حسن اغا نیچین کیج قالدیغی اوغلونه سورری. احمد وقوع حالی باباسنه اکلادی. احمد چوق متأثر اولمشدی. بابایی ددی که: ایشته سرخوشلغک نه فزاشی اولدیغنی کندی کوزکله کوردک اوغلو؛ ایچی ایچنلر بارالیننی و وجودلیننی غایب نه تدکدن باشقه چوق دفته لر محبسله ده دوشرلر، چولوق و چوجوقلاری سورونور. زاوالی محمدی کورمیورمیسک نه قادر سفیدر...

➤ کوزل سوزلر ➤

اولومدن ماعدا هر شیک چاره سی واردر.
مرامک الیندن بیر شی قور تولماز.
احق اولان کبر نه در.
کندی جهانی بیامه مک جهالتدر.
کچی کچی سرکش اولان قوزو کچی سهویلمز.
بویوکک یاش ایله دکیل علم ایله در.
قلم قیلیمجدن کسکیندر.
باشقه منی سکا ذم نه دن، سنی ده باشقه منه ذم نه در.
ایچی فناقلرک اناسیدر.

اغتلر: مجال = قوت، وقوع حال = اولان ایش، سفیل = بریشان،
کبر = کندیننی پوکسک کورمک، ذم = ارقدن فنا سویله مک.

سر خوشاق

احمد، بیر اقدام کویک بقال دکاندن غاز المایه کیتمشدی. دکانه کیرینجه بیرده باقدی که: قومشو عمر اغا ایله دیگر بیریمی دو کوشیورلر، دکانک ایچنده ماسالر، صدالیلر ده وریلش، شیشهلر و بارداقلر قیریلش هر طرف راقی قوقویور! بونک اوزه رینه احمد، قورقدی، قاچدی قارشیده دیوار دینده بو سرخوشلرک چکیلوب کیتمه لرینی بکله یوردی. بو ائنده دکانچینک چیراغی ده قوشه قوشه قره قوله خبر وهرمه که کیتمشدی. بیر ایکی دقیقه سوکرا کورواتو کسیدی، عمر اغا دکاندن چیقدی فقط چوق سرخوش اولدیغندن آیاقده دورمایه مجالی یوقدی، صاغه صوله ساللانهرق عادنا یقیله یقیله کویا اوینه درغرو کیدیوردی!

ارتیق غاوغا بیتمش اولدیغندن احمد یاواشجه دکانه صوقولدی، ایچری کیردیکی زمان؛ عر اغانک غاوغا نه دیکی ادامک باشی یاریلش قانلر ایچنده یرده یاندیغنی کوروب بو بوتون شاشیردی. عجله غازی الهرق اؤک یوانی طوتدی.

احمد یولده بیر قالابایق کوردی. یرده چامورلر ایچنده یتان عمر اغانک، کوچوک اوغلی و احمدک مکتب ارقاداشی محمد اناسیله برابر کلشملر، باباسنی قالدیروب کوتورمه یه چایشیورلر، فقط قابیلمی؟!... عمر اغانک اغرنندن کوپوکار کلپور، کوزلری قاپانیور، نه سوله دیکنی بیلمه یوردی. بو صره دد مختارله بیر ژاندارمه یتیشدیله، عمر اغانی قالدیروب قارقوله کوتوردیلر. چونکه ادام وورمشدی! قاریسیله اوغلو محمد آغلايه اغلايه کیدرلرکن احمدده اوه کلشدی.

دیش

دیشلر، وجودیمزك أك قیمتی خدمتکاریدرلر. دیشیمزله چیکنه معدن یوتدیغمز غدالی - بیر ات طور باسندن عبارت اولان - معدن نوزوب هضم نهدمن، بوزولور. معدن بوزولونجه وجود بسله نمز.

وجودیمزك بسله نسی و قوتله نسی ایچین دیشلره محتاجز. دیشلریمزك قیمتی بیلمه لیز. دیشلری تمیز و صاغلام اولانلر چوق یاشارلر.

بعض جاهل چوجوقلر؛ دیشلرله، جونز و بادم کبی سرت شیلر قیرارق معرفت یابدقلرینی ظن نهدرلر. حال بوکه : سرت شیلر فیرینجه دیشك اوزرنده کی مینه سی چاتلار؛ او دیش یاواش یاواش چورومکه باشلار و اوندن سوکرده او دیشدن خیر اولماز.

دیشلریمك قیمتی بیلمه ن انسانلر حیاتلرینی سهومه یور ده مکدره صباح و اقشام و هر یمکن سوکرا دیشلری کمزی فور چالایکمز، تمیزله یکمز. دیشلرینی تمیزله مینلرک اغیزلری قوقار، دیشلری بوسون طوتار، بو یوصولرده دیشلری چوروتور.

دیشك اغزیماسی، دیشك چوروبوب اوکنده کی سبکیرک هوا آلماسی ده مکدره. یوقسه دیشده قورت اولماز.

آرینجق چورومش دیشلری؛ دیشچی دوقتورلر، سبکیرینی قوباروب دیش ارلریدکن سوکرا دولدورورلر، چوق چورومش بیر دیش کاپدن ایله سوکمکن باشقه چاره یوقدر.

اقتار : هضم = نریتمک.

کینمکه یارایان، مسقط رأس = دوغدینی یر، متعدد = یردن
فضله، فقرارور = فقیرلر بسلهین، آئی = یردن یره، جدا =
محروم

چالیش باوروم

چالیش، باوروم اوشنمه،

چالیشانلر قازانیر...

اوکردن صنعت، فن، علم

بیر کون کلیر آرانیر...

ماله، مالیکه کوونه،

حاضره نه دایانیر؟

چالیش، قوزوم بوش دورما!

هایدی کوچوک مکتبلی...

قارینجه دن عبرت آل

باقی نه کوزل چالیشیر...

خارمان وقتی کلینجه

انسانلره یاریشیر!...

چالیشقانق، اوصولق

مکتبلی یه یاقیشیر...

چالیش، سن ده بوش دورما!

هایدی کوچوک مکتبلی...

➤ مهاجر کونی ❖

احمدلرک کونیک یاننده یکی بایلمش اوفاق بیر مهاجر کونی وارد. احمد بیر بازار کونی کز مکه چیقمش، طانیدینی بیر مهاجر چوجو غایه مهاجر کونینه قادار کلمشدی. اوکلن وقتی اییدی. کوی اها ایسی اولرینک قایلیری اوکنده کونشده اوطوریبور، قادینلر آل ایشلریله مشغول اوله رق محبت نه دیور، چوجو قلرده اوتده بریده اوینایورلردی. آرککار ایسه او واده آکدکاری تارلارلرک زمرد کبی یشیل فیلیز لرینی سیر نه دهرک قونوشورلردی. اگر بیر آفت اولمزه، آلهک عنایتیه، بو تارلاردن عالیه لاینک مداره میشتی، آتمکلرینی چیقاره جقلردر.

بونلرک ایچنده یالیز اختیارلرک دوشونجه لی، چیزکی آیلنارنده بویوک ودرین یأس و کدر ایزلری کورونیوردی. چونکه بونلر مسقط رأسلری اولان ایریلدقلری وطنلارنده کچیر دکاری بختیار کونلرینی دوشونیورلر! اکثریسی؛ سورولره قویون و کچیسی، متعدد اولری، اراضیسی، بش اون چفت اوکوزلری موجود، زنکین و فقرا پرور آدملر ایکن آنی بیر هجرت قارشیسینده هر شیلرینی ترک نه دهرک فقیر و پریشان بیر حالده بورالره دوشمشلردر. بو آدملرک دائماسکی وطنلارنده کچیر دکاری طاتی حیاتی اونیدامایه جقلری طبیعیدر. وطندن جدا دوشمک بک آجیدر. احمدده مهاجرلرک حالارینه دقت نه دهرک دوشونیوردی که: انسانک کندی کویندن، کندی وطندن داها قیمتلی هیچ بیر شی یوقدر.

اغتلر : آفت = بویوک ضرر، عنایت = یاردیم، مداره میشت

پيله مزلر. مع الئسف طلبه نك بىر قسمى معلملىرىنى لىزمىتىز پره اوزمكدن، اوكا كدر بخش نه دهر ك عصبيلشدير مكدن باشقه بىر شى ياپامازلر.

زاوالى معلملر، چوق زمانلر خاستا خاستا درسه قوشار، اوزولور طلبه سنه يكي معلومات وهرهك و قولايلاقه اوكره تمك ايچين كيجه لرى پيله ذهنأ مشغول اولدقلرندن كنج يانلر نده حياته و داعه مجبور اولورلر.

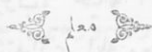
انسانلرى مدنى حياته قارشى حاضر لايان، فكر لىرىنى نورلانديران، وجدانلىرىنى جانلانديران، روحلىرىنى بوكسه لتن، وجودلىرىنى قوتلنديرن معلملرى؛ بىر بابا كيبي سهومك، حرمت نه تمك هر عقللى طلبه نك اك مقدس وظيفه سيدر.

نه يازيق كه: انسان بويوبوب، حياته آتيلدقدز، حقيقتلرى كوردكدن صوكرا بىر حسن شكران و منتدارى ايله معلمنك قيمتى تقدير نه دينجه؛ ايله كه متصف معلمنه عرض تشكر امكانى بولاماز.

لغتلر: كامل = بىليجي و آغير باش، اصول تدريس = درس وهرهك اصولى، آشنا طائيش، بيان، جمعيت بشريه = طوپلر ياشايان انسانلر، ذكى = عقللى چابوق ايرن، سؤ استعمال = فنا قوللانمق، اكثيرى = چوغى، بخش = باغشلامق، وداع = بتون آيريلق، مقدس = قيمتلى و مبارك، متصف = طبيعتلى، عرض تشكر = كوچوك بويوكه قارشى سهوينجي، امكان = چاره.

حزین حزین قاهال سسی اووالره یاییلیر،
چیفتیجیارک شندککه دوغان آیده یاییلیر.
یالان، حیلله آصلا کیرمز بو کویلوک ایچینه؛
آلداتانک یالانچینک بو کویلرده ایشی نه؟
کدر اولماز، خاستایق یوق، چونکه صاغلام هوراسی؛
کوکولره شفا وهریر، لطافتلی سمامسی.
آنی قلبی چیفتجیلرک آبت اولماز کناهی؛
آلین تری دوکزرک اوکره نیرلر آلاهی.
بکمندکسه بو چیفتلیکی آی مکتبلی وطنداش؛
شو غاوغالی، کوروتولی شهرلردن اوزافلاش؛

معلم؛ حیاتی، انسان یاورولرینی تربیه اوغرندده چوروتن کامل و قناعتکار
بیر انساندر.
مدنیتک تملی مکتبلرده آتیلدیغنه کوره؛ معلملر، علم و فن اوردوسنک
قوماندانلریدرلر.
اصول تدریس و تربیهیه آشنا، اهنتمائی معلماری، جمعیت بشرینک آک
شایان حرمت آدملریدرلر.
معلم، اوزون سنهله هر کون بیر سورو چوجوقلر ایچین یورولور،
کندیسنه قارشى نزاکت و محبت کوستنرن بیر قاج ذکی طلبه کورسهده،
اکثریسی اونک شفقت و فدکارلغنی سؤ استمهسال ایله معلمک قیمتنی

چيفتچيلر

شو غاوغالی، کورولتولی شهر لردن، اوزاقده،
سمالری شیس کورمهین اومبارک طور اقدده،
نه شالمکلی عمر سورده، ائی قلبی چيفتچيلر؛
صباحلری اویانیرلر قوشلر ایله برابر.
کونش دوغار، اکیملره التون یالیز سر پیایر،
چیچکلرده یاریلداین الماس چبکلر بایریر،
قوروسنده بابل اوتر فیصیلدایان دره نك؛
قوزولرک سسلریله صوکرادولار هر آنکین.
روزکار کلیر کوك یوزینی قوجاقلایان تپهدن
یلمازهلر اکیملری اوزاقده کی ده کیرمن،
چيفتلك خاقلی بیرر بیرر ایشلیینه داغیلیر.
چيفت سورولور، بیر طرفدن قویونلرده صاغیلیر.
بو یوک بابا چوجوغیله دیکله نیرکن اورمانده،
بو یوک آنه؛ تره یاغی، قایماق یاپار بیر یانده.
کوچوک قیزلر چالاردن، چیچک یمیش ده وشیریر؛
آنهلری اولرنده تازه اتمک پیشیریر.
آقشام اولمش، کونش آرتیق یاواش یاواش سونیور،
قصبه یه ساتیش ایچین کیدن اوغول دونیور.
مهله یه رك آغیلاره کیریورکن قوزولر،
طوپلانیرلر بیر سوفرایه انا، بابا، یاورولر.

ایشسز اکدن هر فئالیق دوغار.
اق اچقه قره کون ایچین در.
چالیشان آتمکی طاشدن چیقاریر.
اقشامک ایشینی صباحه بیراقما.
آقچئ نك کیتدیکنه باقنه ایشک بیتدیکنه باق.
یایمق کوچ، ییقمق قولایدرد.
هنزسز ادم میوهسز اغاچه بکنزرد.
بالاچینک اوی ینمش دد کیمسه اینانمامش.
زحمتسز بال بیله ییللمنز.
هر کس اکدیکنی بیچر.
خان اولان قورقاق اولور.
قارینه دن عبرت آل، یازدن قیدش قارسیلار.
اولمایه دولت جهانده بیر نفس صحت کیی.
یارد مجیدسیدر دوغرولرک حضرت اله.
کندی قصورینی کوره بیلمک هنزدر.
عجابه ایشه شیطان قاریشیر.
اوفکه ایله قاتقان زیان ایله اوطورور.

بیر چوق یارالر قانغرن اولوردی، عملیاتلرده بک آز کیشی قورتولوردی. پاستور اسمنده عالم بیر دوقتور میقروبی کشف نئدی، یارالر فنا تمیزله مک اصولی بولدی. میقروبی کشفی طبابتده بویوک بیر ترقی حصوله کتیردی و بیر چوق انسانلرک حیاتی قورتولدی. خاستالقلرک میقروبلری بولونهرق اوکا کوره تداوی به باشلاندى و بالعموم خاستالقلرک میقروبله علاقسی اکلشیلدیغندن تمیزلکک لزومی اثبات ایدیلدی.

یاریم داملا صو الوب «خرده بین» البته قویوب باقه جق اولسهق او یاریم داملا صوده یوزلرجه بوجکلرک قوشوشدقلری و بیر بیرلریله مجادله نئدکلرینی کورورز.

میقروبلر اک کوچوک حیوانلردر، نقط ضررلری اعتباریله انسانلرک اک بویوک دوسمانیدرلر. بوسبیله هر شیئکلری تمیز طوقکنز، تمیز صو و تمیز غذا آلیکنز.

لغتلر: ساری = بولاشیق، اسباب = سبیلر، قانغرن = یارانک
چورومه سی. کشف = بولمق. طبابت = هکیملک. ترقی =
ایلریله مک، تداوی = علاجلامق. خرده بین = کوچوق شیلری
کوسترن آلت. مجادله = غاوغا. غذا — یییه جک.

﴿ کوزل سوزلر ﴾

کیشی رفیقندن ازار.
اغاج یاش ایکن اکیلیسر.

۱ - تمیزك، ۲ - صاف هواده یا شامق، ۳ - بسله بیجی شیرلیمك،
۴ - فعالیت بدنیه یعنی وجودی حرکتله قوتله ندرمك.
صاغلام یا شامق ایچین وجودیمزی، البیسه مزی، اوطوردیغمز اویمزی
تمیز طوتمق، دائماً تمیز هوا المق، خفیف ساده فقط بسله بیجی شیرلیمك،
اصلاً سیغاره و ایچکی ایچمه مك بونلردن باشقه بدنمزی حال فعالیتده بولوندرمق
یعنی ادمان یا تمق لازمدر.
بعضیلرینك ظن نئدکاری کیبی انسان چوق یوب ایچمکله صاغلام و
قوتی اولماز. یوب ایچمکله برابر حفظ صحت قاعده لرینه رعایت نئملی و داها
کوچوك یا شدن اعتباراً صهی بیر حیاته آلیشمالیدر.

لغتلر : صحت = صاغلق، مضطرب = زحمت چکن، فعالیت —
ایشله کلک، بدن = وجود، حرکت = قیپردامق، صهی =
صاغنه او یغون، حیات = یا شامق.

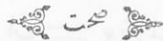
❖ میقروب ❖

میقروب کوزله کوروله مهین فقط هواده، صوده؛ اشیاده هر
شیده موجود اولان اوافق حیوانچقردر، چشیدلری چوقدر. ساری
خسته لقلرک باشلیجه اسبانی میقروبدر، یوز سنه قادر اول میقروبك
نه اولدیغنی کیسه بیلمزدی. یارلری قیزغین ده میرله داغلارلردی،

لاکین دوشوک، اونلردر اک چوق چالیشان
بزی بسلەر ایشیجیلرک آلری؛
فقرادر زنکینلری دیوران.

بلکه اونک باباسی ده اولمشدر،
یارالدر مینی مینی یورهکی؛
بلباکی ده ایر اولوم ملکی

فقیرلری کوچوک کورور، نه زهرسهک
اللهک ده صوکر اسندن یوکسونور.
یتیملری عاجزلری سه وه رسهک
آمین اولکه مکافاتک بویو کدر.

صحت، صاعلمقدر. انسان ایچین اک قیمتلی شی صحتدر. بیر خسته لغمه
طوتولدقن صوکر، اوندن قورتولمايه اوغراشمقدن ایسه؛ اولجه خسته لغمه
طوتولمايه غیرت نتمک داها آبی دکیلمیدر؛ اک خفیف خسته لقلر بیله
وجودی ضعیفلاتیر. بیر کون بیر آز باشیمیز اغریسه، یاخود بیر از
ترله دن مضطرب اولساق او کون جانمیز بیر شی ایسته مز، دقتله و حقیقه
چالیشامیز. بوتون ایشلریمز کیری قالیر.

صحتیمیزی محافظه ایچین ایجاب نه دن قاعده لری بیلدیرن علامه «حفظ صحت»
علمی ده نیر. حفظ الصحه بیزه باشلیجه دورت شی توصیه نه ده:

احمد؛ ياوشجه پنجره يې اچدی، قوشجغزی آلدی. بی چاه قوش
کنديسنى بويوك بېرته لکه ده ظن نه ده رك قورقدی، قانادلینی بیهوده
چیریمغه چالیددی، قلبی شدته آسور، غاغانی اچوب قاپوردی...
احمد، قوشی صیقه مایه رق سه ووب او قشادی بو ائنده حسن اغا
ده یوردی که: (او غلوه! داتما مرحمتی اول. بزه فائده سی دوقونان قوشلری
صاقین اولدورمه، بووالینی بوزمه و بونلره طاش آتیه هله بو، سرچه
قوشلری قارغالر کبی زیانکار دکیلدلر.
تارلارده؛ آکینلری توخوملری کیرن، خراب نهدن حشراتی،
هوامی و میمش اغا جلربنه مسلط اولان طیرطیللاری، قوردلری، چکیرکلری
اولدورن قوشلر اک زیاده سرچه لرله قیرلانغیجلردر.

نعتلر: حبه = دانه، بی چاره = چاره سبز، ته لکه = قورقو،
بی هو ده = فائده سبز، خراب = بوزولمش، حشرات = یرده
سورون حیوانلر و بوچکلر، هوام = اوچان بوچکلر.

فقیرلره مرحمت

کولمه یاوروم، ارقاداشک سامه؛
کیرلی چوجوق، ددییه اونی اینجییه؛
فقراک بونی بوکوک اولورمش،
قلبجک کی صیرلاتمازمی بو دوروش؟
بیر ایشجیدر بلکه اونک پدزی،

بونلر صاحچش، بونلر صاچار هر اوجاغه بره گت،
 سن بونلری شو دنیاده هر شیدن چوق تقدیس نوت،
 اکر بیری الگده کی صایا کی ایسته رنه،
 « آغرنجه ایسته آلتون، اونی بیراق، آت! » دهرسه،
 بوکا اصلا طمع نومه، آل اوزاتما صاقین سن!
 چیفتجی اولوق بویوک شیدر؛ اکین یوردی شنله تیر.
 صابان عزیز بیر آلتدر، آلبن تری بیر ذوقدر.
 سن بو ذوقی بولامازسک باشقه یولده کیدیشدن!

لغتله: حقیر = قیمتسز، تقدیس = مبارک صایمق،
 طمع = قیصه انجلیق، قازانمق حرصه.

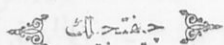
➤ زاوالی سرچه ➤

بجزره نك دیشاریسنده بیر قوش قونمش، غاغاسیله جاهه اوریبور.
 اورتهلق بوز طونمش، هر طرف قار... زاوالی سرچه جک ییه جک بیر
 حبه بولامایه رق آچاقدن کندیمنی بوراجغه آتمش، رنگلی قاناداری
 ایصلا نمش، اینجه جک آیاقلری بوزولمش، مینی مینی یووارلاق کوزلرینی
 روزکاردن صیق صیق آچوب قایبور، تیتربهرک صیغینه جق بیر آرایبور.
 اکر بو قوش جغز، بو قارلی و صوغوق هواده دیشاریده قالیرسه،
 شبهه سز دوکوب اوله جک، بیر کدی ویا بیر کوپک کسکین دیشاری
 اراسنده جان وهره چکدر.

خاستایم، بلکه ده اوله جکم، سزه رصیتیم شودر: بیزم تارلانک بیر گوشه سنده
بیر کوپ آلتون وار، بن اولونجه اونی چیقاریکزا!
آراسی چوق کچمه دن علی آغا وفات نه تمش، چوجوقلری همان قازمه
کوره ک آلب تارلایه قوشمشلر، آلتونلری بولق ایچین تارلانک هر طرفی
قازه قازه کونلرجه یورولمشلر، فقط نه کوپ وار! نه آلتون!...
بو مناسبتله قوجه تارلای آلت اوست نه تمش اولدقلرندن باری نه کهلم
ده مشلر، اکمشلر، او سنده چوق محصول المشلر، چوق پارا قازانمشلر.
کوپ آلتوندن مقصد چالیشمق اولدیفی آکلایه رق رنجبراکه درت آل ایله
صار یاشلر.

لقلر: وفات = اولمک، ثروت = زکیتمک، اسراف = بوشنه
= صرف نه تمک.

— آلتون، التون.

— خاییر قاردهش، سن؛ بو فکری ده کیشدر،

التون دوری چوقدن کچدی، شیمدی ده بیر دورید:

دیوانه در اوتنیل که ده بیر لره حوز باقار

اوندن سوکرا کیجه کوندوز التون دینه صایقلار.

شو کوردیکک حقیر شیلر: توخوم، او کوز، بل، اوراق:

سنگ اصل او کهنلنگ بونلر ایله اولاجاق.

ارتیق تارلارده ایش یوق. رنجبرلر یازدن حاضر لقلرینی یاپوپ
قدشین راحت اوطوریورلر.

مکتبلی احمدده همشره و ابونینبله کچلر دوشهلی قیاشاق اوداده اوجاق
باشنده اوطوریورلر. اوجاقدهکی اودونلر چیتیر دایهرق علولر ایچنده
یانارکن؛ هر جمعه کیجه سی بابانک آکلا ندیغی ماءالاری بویوک بیر مصاق
و سکونتله دیکله یین احمد؛ بو کیجه جمعه کیجه سی اریلدیفندن، بابانک بیر
ماصال سویله مسنی رجا ایله بکله یوردی.

حسن اغا قهروونی ایچدکن و بیر از دوشوندکن صوکرما ماصال
سویله مکه باشلادی.

لغتار: افق = کوک ایله یر بیرلشمش کیبی کوروتن اوزاقدهکی چیزکی، رجا = یالوارمق
سکونت = کورولتوسنلک، سسزلک.

➤ حسن اغانک ماصالی ❧

بیر وارمش، بیر یوقش، اول زمان ایچنده، قالبور صامان ایچنده، دوه
دللال ایکن، بن بابامک بشیکنی صاللار ایکن: علی اغا اسمنده بیر زنکین
رنجبر وارمش، علی اغانک اوچ دانده یتیشکین اوغلو وارمش!...
علی اغا هر نه قاداز اوغولریله برابر چالیشیور-دهده، وفاتندن صوکره
بونلرک رنجبرلکی ترک ایله موجود ثروتی اسراف نهده جکلرندن قورقیور،
چو جو قلیرینی رنجبرلکه داها محبتله باغلامق ایچین بیر چاره دوشونسیورمش...
بیر کون علی اغا اغیرجه خاسه لائمش، اولمزدن اول چو جو قلیرینی
یاتاغنک یانسه چاغیروب دهمشکه؛ (اوغوللرم ایشته بن ارتیق اغیر

ایران شاهی سرخسک کونده ردیکی سواری هر کس تلاشمنز وجسور
کوره رک شاشیروب قالمشدی.

ایران شاهی؛ له اونیداسه (بکا تابع اولورسهک یونان ایمپراطور لغنی سکا
وه ریرم) دییه خبر کونده رمشدی. له اونیداس ده جواباً (وطنمی آسییر
نمکدسنه اونک اوغرنده اولمکه حاضریم) ددمشدی.

بیر لاکه ده مونیالی خسته عسکر، دوشمانک یاتلاشدیغنی کورونجه همان
سلاحنی قاورایوب آیلمش و اولونجه یه قدار حرب نمشدی.

اسکمی یونانیلرک وطن پرورک و مدنیتلری، تاریخ عالمه پک پارلاق
صحیفه لر اشغال نمکده در.

لغتلر: حرب — محاربه. مشقت — اذیت. وطن پرور — وطنی چوق سه ونه.

❦ قیش ❦

قیش کلدی. افقاری قاردومانی بورومش! باجالدن، صاچاقلردن
ایصلیق سسلری چیقاران فورطنه قارلری صاورویور. قوجاغنده ییراق
و یووا قالمایان اغاچلرک چپلاق دالمالرنی صارصیور. هر طرف یاواش
یاواش بیر بیاض اورتویه بورونیور، باجالدن چیقان دومانلر شدله
صاورویلیور، سوقاقرده کیسه لر یوق!..

دیشاریده فورطنه نک صداسنه قاریشان کرپک اولومه لری بیر حسن
وحشت وه ریور. چشمه ییلاقلری و دره بوز طوتمش، صوغوق بوتون
شدتیه انسانلری و حیوانلری صیجاق و قویتویرلره صیغینه یه مجبور نهدیور.

سه‌ویندی ایسه‌ده بیر از سوکره قلبنده بیر صیقیتی باشلادی. عینی زمانده یابو یارایی دوشوزن ادامک باشته پاراسی یوقسه، فقیر ایسه، شو دقیقه‌ده کیم بیلر نه درجه محزون و مکدر در دینه دوشوندی.

عمرک وجدانی تمیز ایدی، معلمک نصیحتارینی در خاطر نه‌ده رک چانطانک صاحبی ارادی، بولامادی، یاره‌نی جینه قویمایده وجدانی راضی اولامادیغندن در حال کوتوروب قره‌قوله تسلیم نه‌تدی.

لنتلر: سوق — کوندرمک. کلبلی — چوقچه. مکدر — کدرلی. در خاطر — عقلمده طوتیق. خاطر لاق.

اسپارطه‌لیلر و وطن پرورلک

اسکی یونانلیلر؛ آنه‌ایلر و اسپارطه‌لیلر نامیله ایکی حکومت ایدی. فقط دوشمانه قارشی برابرجه حرب نه‌ده لرلدی. اسپارطه‌لیلر کنجلیرینی کوچوکدن هر دورلومشقه ایشدیریرلر و غایت جسوریتیشدیریرلریدی. برکنج عسکر قیلنجی آنه‌سنه کوسترمش، قیصه‌غندن بحث نه‌تمشدی. آنه‌سی‌ده (دوشمانه قارشی سن بیر آدم فضله انارسک) جوانی وهرمشدی. ایرانلیلر، یونانستانی ضبط نه‌تمک ایچین میلیونلرجه عسکرلر آینه اوزرینه یورودکلدی زمان بیر آووج یونان قهرمانی وطنی قورتامشدی، اسپارطه قرالی له اونیداس ترموپیل کچیدنده اوچ یوز عسکرلر دوشمانه قارشی دورمش و بیر کیشی قالینجه‌یه قادر حرب نه‌تمشدی. اونلرک بو فداکارانی یونانستانی قورتاردی.

دره لر، باغ لر، چاییر لر، صولر، اورمانلر؛ خصوصیه فجر زمانلری او قادر لطیف، او قادر شیرین ایشلرکه؛ بو قادر غطمت و احتشامه قارشى انسان، زانوزده زمین حیرت اولمق لازم کلیرمش!

لاکین بن، نه او کوزولتوسنی ایشیتمکده اولدیغم دیزی، نه او رنگین چیچکلری، نه کوك یوزینی، نه کونش، نه اورمانلری، نه او کوزل میوه لری، نه قوشلری، نه آیدینلنی کورم دیکدن دولایی متأسف دیکلم. خاییر اللهم!... خاییر!... شوقانی عالمک لطافتدن هیچ بیرینی ارزو نه تمم. الا...، هیهات!.. بر کره جک اناجغمی کوره ایدم!..

لغت لر: تحسیر = حسرت چکمک، لطیف = کوزل، رایحه = قوقوه، بالا = یوکک یوقاری، غطمت = بویوکک، احتشام = سلطنت، زانوزده = ریز چوکک، زمین = یر، رنگین = رنگلی، هیهات = یازیق.

➤ وجدانی چوجوق ➤

وجدان؛ ائی خوبلرک تملیدر. وجدان، انسانلری ایلکه سوق نیدن کوتولکدن چکیندیرن پاک بر دوغودر. مثلاً: بیر کون عجله ایله ویا دوشونجه نزلک، دقتسنزلک یوزندن بیر قباححت ایشله سه کز «هنوز جزا کیزی کورمه دن» قباححتی اولدیغکیزی آکلایه رق کدرله یرسکیز دکیامی؟ ایسته بو «وجدان عذابی» دره محتاج بیر ادمه، سقط بیر کیمسه یه یاردیم نه تسه کز، صدقه وه رسکیز و یاخود بولدیغکیز بیر شیئی صاحبنه تسلیم نه تسه کز ایچیکزده بیر سهوینج دوپارسکیز دکیامی؟ ایسته بوده وجدانکیزک مکافاتیدر. بیر کون عمر یولده کیده رکن بیر پارا چانطاسی بولوب الدی، الدیغنی ده کیمسه کورمه ی. چانطایی اچدی، ایچنده کلیتی پارا کورونجه اول امرده

کوزلر چایاقلانیر، قیزاریر و خسته لانیبر. کوزلریمزہ اللربنزی اصلا سورہ ملییز. چونکہ اللر هیچ بیر وقت تیز دکیلدر.

کوندوزلری درسہ چالیشیر و یازی یازارکن، آیدینلق اودالرده اوطورمالی و ماصہ کزہ آیدینلق صولدن کلمیلدر. کیجهلری لامباکک صول طرفده و بیر از یوکسه کیجه بولنمائی مناسبدر. قوتمنز لامبا ویا موم ایله چالیشمق، صباح و آقشام قارا کاکلرنده؛ کوزک قوتنه کووئهرک اوقویوب یازمق مضردر.

کوز ایله کتاب و یازی آراسنده اوتوز سانتیمتره قادار مسافه اولمالیدرکه کوز یورولماسین. اوقور و بازارکن کتابه و دفتره قایانان چوجوقلرک کوزلری هر شیئی یاقیندن کورمکه الیشیر، بولره «قصیر البصر» دهرلر.

لغتله: اعما = کور، منع نه تک = بیر اقامت، مضر = ضررلی، مسافه = اوزاقلق، قصیر البصر = یقین کورن آدم.

❦ بیر اعمی چوجوغک تحمیری ❦

ایشیدیورمکه: کونش پک کوزل... چای کنارنده صویک اوزرینه دوغرو صارقان چیچکلرک منظره سی پک لطیف ایمش... نازک نازک اوتن قوشلرک، هواده کی بوچکلرک اوچوشلری ده کوروله جک شیلردن ایمش!... ایشیدیورمکه: کیجهلری کوک یوزنده کیزلی ایشیقور کورونورمش، دالفه لری کبی حزین اولان دکیز ایچنده بیاض بلکتنلی کیلر اقوب کیده رمش... ایشیدیورمکه: چیچکلرک رنگلری، رایجه لرندن لطافتجه بالا ایمش،

ناجی او قادر شدتلی بیر ندامت حسن نهتمشدی که... آرتیق عابدک یوزینه بیله باقامابوردی. صانکه کندیسنه «خیرسین!» دییه جکدی. عیبی زماناه چاقینی ده هیج بیر یرده قوللانامادی. چونکه: طوتولورسه خیرسینانی میدنه چیقہ جق، رزیل اولاجقدی..

ناجی بو عذابه تحمل نهدهمدی، ایکی کون سوکره عابدی بیر طرفه چکهرک آغلايه آغلايه قباحتی اعتراف نهتدی و چاقینی اوزاتدی. عابد تربیله وایی قلبی بر چوجوق اولدیفتمدن کیمسه یه بیر شی سویلهمدی و ارقاداشی عفو نهتدی.

ناجی اگر چاقینی صاحبنه وهرمه و دوغروسنی سویلهمه ایدی خیرسینانه ایشه جق، وجدانی باسلانه چق، بوودیکی زمان محبسارده سورونه جکدی.

تغلیر: توبیح — شدتلی تکدیر. ندامت — پیشمانلق. حس — طویق. تحمل — دایانق. اعتراف — دوغروسنی سویله مک. عفو — باغشلاق.

کوزلر

کوزه وجودیمزک اک قیمتلی بیر عضویدر. انسان، خیانتی اک زیاده کوزلرک یاردیمیه قازانیر. کوز بویرک بیر نعمتدر. اعمارک حالته باقوب عبرت المق لازمدر.

کوز قاپاقلری، کوزلری توزدن صاقلاره کپریکنرده فضله ایدینلنک ببردن بیره کوزه قوتله چارباشنی منع نهدر. کوز نازکدر. یورغونلقدن، ضعیفلقدن و آیدینلقدن چابوق متأر اولور. هر صباح اییجه ییقانمایان

اوجاغكده، قوجاغكده، نه شعله لر دوغاجق! ...
كوزل مکتب! ... سنك قوينوك اميدلره دولودور!
هايدى بورو، طوتديغك يول ترقيلر يولودور...

§

علم وادب، استقامت مسلكن علامت!
بو كئيش يول چيچكليدر، سن بو يولده دوام نعت!
فيض جاويد، حب عرفان، فكر وطن سوسلرك:
سن بونلره افتخار نعت، شرفيسك بويرك!
كوزل مکتب، سنك آدك، شرفليدر، اولودور!
بورو، يورو كيتديكك يول استقبالك يولودور.

لغاتلر: مدنيت = علمى و تربيه، يوكسك انسانلرك ياشاماسى، شعله = آيدينق،
استقامت = دوغرواق، مسلك = ايش و صنعت، فيض = برکت، جاويد =
تميز و ابدى، حب = سهوكى، استقبال = كله جك زمان.

❦ باشقه سنك مالنه دو قونمالمالى ❦

تأبدك كوزل بر چاقيمى واردى. بر كون ناصيله تنفسه چيقاركن
چاقى صيره نك اوزرنده اونوم شدى. آرقاداشى ناجى، اونى كورونجه هان
دوشونمەنن آلب جبينه آندى. ناجى آرتيق ممنوندى، نه زماندن برى
بويلاه بر چاقى آرزو نهدىوردى. فقط ناجينك ممنونيتى بچوق سورمهدى.
هر دقيقه، وجدانى كندىنى تويخ نهدىور و بو فنا حركتى قلبنى آجى
آجى ياقىوردى.

﴿ کوزل سوزلر ﴾

ایشلهین ده میر یاس طوتماز.
طاش یرنده آغیردر.
آتیلان اوق کیری دونمز.
آلک ایله قویمادیفک شیئه دو قونما.
صفت، آلتون بیله زیکرر.
ایسته دیکنی سویله، ایسته مریکنی ایشیدیر.
بیر سویله، ایکی دیکله.
چوق یرده سکوت آلتوندر.
چوق یمین نهدن، چوق یالان سویلر.
کم سوز، کم آقچه صاحبکدر.
داملایه داملایه کول اولور، آقار کیده رسیل اولور.
بابا میرانی، یانان موم کبی در.
لغتئر: سکوت = صوصوق، کم = فناء، کم = نقصان

﴿ مکتب ﴾

مدنیت؛ سنک شانلی قوجا عکد او یانیر؛
انسانیت و سنده دوغار، وطن؛ سکا دایانیر...
سنک قوینونک، بو ملتک صرفانه بیر اوجاق؛

قوصا، طبرمیق، دوکن، صبریق، سپت...» کبی آلات صبرالامشدره.
احمد هر اوه کلیشنده اولک صادق نوبتجیسی اولان «قره بورونی» کوپکنی
سه وهر، اونکله اوینار، طاووقله ره یم سرپر، کوپک اورتاسنده کی چشمه یالاغنده
صوواروب کتیردکنن صوگرا؛ اوکارینه صاپ و صامان قویوب سیره دهردی.

عقللی چوجوق

حمدی، عقللی و تربیه لی بیر چوجوقدر. معلم حمدی بی نه زمان درسه
قلدیره دائمًا مکافات قازانیر. حمدی نك اغزندن فنا بیر سوز چیقدیغنی ده کیسه
ایشیمه مشدر. حمدی، کفر نتمز، یالان سویله منز. بوسبیلله: هیئت تعلیمیه،
طلبه اراسنده هر نه وقوعات اولورسه حمدی به صورار لر و اوکا اعتماد
نه درلردی.

حمدینک یالیکز بیر اختیار ننه سی واردر، پدر و والده سی وفات نه تکلرندن
یتیمدر. اختیار ننه سی ده حمدی بی او قادار سه ودرکه مکتبدن اوه بش دقیقه
کیج قالسه ننه سی یوله چیقوب بکلر.

حمدی، یولرده اکلنمز، تربیه منز چوجوقلرله اویناماز، اوده درس لرینی
بیتیرنجه ننه سنه صو طاشیر، چارشیدن الینه جق شیرلی در حال کیده ر کتیریر.
حمدینک الیسه سی اسکیدر، لاکین تمیزدر. حمدی، معلمنک حفظ الصحه یه
عائد نصیحتلرینه صوک درجه رعایتکاردر. المری، یوزی، الیسه سی، کتاب و
دفترلری دائمًا تمیزدر. حمدی بی مکتبده هر کس سه وهر.

اقتلر: مسرت == سهوینج، جنوب == قبله طرفی، ناظر == باقان، محافظه == صاقلامق
جوبات == قوروارزاق، زراعت == رنجبراک، هیئت تعلیمیه == درس او قونالره،
اعتماد == اینانق، صحت == صاغلق.

﴿ رنجبر اوی ﴾

اوکلن اوستی احمد قوئتوغنده یکی کتابلر اولدینی حالده مسرتله اوه دوندی. والدهسی اوکلن یکی حاضرلامق ایچین او جاقلی موطباقده چالیشیور، همشیره سی ده آصمه نك التنده اوطورمش چوراب اوریوردی. احمد همان - همشیره سنك یانسه قوشه رق یکی کتابلرینی کوسترمه که باشلادی.

احمدلرک خانه سی پک بویوک دکیلدر، علی العاده بیر رنجبر اوی در، اولونک ایکی طرفی چیتله اوروئمش ویر طرفی ده قومشو دیوارینه متصلدر.

اولونک صولنده اخور و اوکنده بیر صاچاقله اخوره بیتیشیک بیر کومس وار. صاعده ایسه جنوبه ناظر، بیری موطباق اوله رق اوج اوطه و موطباغک یاننده ده بیر کیلار و کیلارده حبوبات قویمق ایچین بولملی بیر انبار وار. قیدشلق ارزاق کیلارده محافظه اولونور.

اوطه لره کانجه مع التأسف اکشر بته اولدینی کیبی بونلرک ده دوشه - مه لری یوقدر، طوبراق صیوادر، اوتده کی اوطه نك ایچندن کچیلنجه گوشه ده کی اوجاقلی قیش اوطه سنه کیریلیر.

اوطه لرک طاوانلری الحاق، پنجره لری کوچوکدر، دیوارلرده فیردولایی رافلر واردر.

موطباقده بللی باشلی اشیاییمک قابلریله، چاشیر تکنه سی، دستی تنکه، ابریق، کوکوم، قووا و یاییق کیبی شیلردن عبارتدر. طاوانک ایسلی قالمیش دیرکلرنده اوتبری اصمق ایچین چیویلر و تخمه چنکلر چاقیلمشدر.

بانجه ده تکرلک لری دمیرسز بیر تخمه ارا به و صاچاغک التنده زراعته خدمت نهدن «صابان» اوراق، دیرن، چابا، قازما، کوره ک، بالظه، کسر،

﴿ جالشلم ﴾

آری تزهړ، چيچک نه مر؛
قوشلر اوچار، بيريم آرار؛
اورمان رنگن رنگه کیره:
هر طرفه جالشمق وار.
تنبلاکدن صاقینالم،
جالشمه نك زمانیدر؛
انسانلغی طاقینالم،
ایش انسانک بیر جانیدر.

جنت کبی هر یریمز
سهوینج ایله دولمالیدر.
بونک ایچین هر یریمز
ایش صاحبی اولمالیدر.
آرقاداشلر ایش باشنه
کیردک جالشمق یاشنه!..
مکتب: جنت!
کل، دوام نه!..
هایدی هایدی جالشلم،
جالشمايه آلیشلم...
۱

✦ احمد ايکينجی صنفده ✦

نهرته سی کون مکتبلی احمد بابای مکتبه کو توروب معلمه تسلیم نه تدی، احمد تکرار مکتبه فاووشدیغندن ممنون و مسرور اوله رق آرقاداشلرینک یانه قوشمشدی.

کویک اورتاسنده یوکسک بیر محله بنا ایدیان بو مکتبی کوی جو جو قلری کندی اولرندن زیاده سه وهرلر. هر طرف سوپورولمش، سیلینمش، تمیز، درسخانه لر بو یوک، صیدالر منتظم، نچیره لر کنیش، مکتبک اطرافنده طلبه نک تنفس زمانلری اوینادقلری کوزل بیر باغچه موجود...

مکتبه کلن جو جو قلر هپسی باغچه ده طوپلانمشلر، درسخانه لره کیرمک ایچین چینفراق چالمانانی بکله ورلردی. یاریم ساعت سوکرا طلبه، درسخانه لره کیردیله، کنه دیرینه علم و تربیه اوکره تن - بابالری کبی - سه و دکلری - معلملرینی سلاملا دیله.

معلم افندی، تحصیل و تربیه حقنده طلبیه بر نصیحت وهر دکن سوکرا یکی کتابلر توزیع نه تدی.

احمد، کچن سنه مکتبه کلدیکی زمان هیچ بیرشی بیلمزدی، بوسنه ایکنجی صنفده در. آرتیق املا یازه چک، قران، قرائت، علم حال واشیا کبی درس لر او قویه جقدر. احمد، یکی کتابلری آلینجه سه وینجندن نه یاپاجقنی شاشیردی. بو کوزل کتابلر ایچنده نه قادر فائده لی معلومات وار!

بو سنه بو درسلری کوردکن سوکرا احمد باباسنک مکتوبلرینی یازه چق همشیره سنه ده بر چوق شیلردن بحث یده بیله چکدر.

لغات : منتظم = ترتیبلی، موجود = وار، تنفس = نفس آلق، توزیع = داغیتیق

﴿ مکتب آچیلدی ﴾

کونش دوغدی، کونش دوغدی،
تارالاری نوره بوغدی...
اویان چوجوق، اویان چوجوق
چکه جکسک آلت زورلق!...

قاچ آیدر هپ اوده قالدک
سازدن دودوک باپوپ چالدک
آغاچلرک کوانکهری،
یاماچلرک دره لری
هم روحکی اکاندیردی،
هم باشکی دینکله نیدردی.

فقط آرتیق زده اویاز،
روزکارلرله ساللاتین ساز!
بیاض یلکن، اینجه صاندال،
ماوی دکیز، یاییق قاوال،
دردلی چوبان، ساکن سورو؟...
هایدی آرتیق درسه یورو!...

صوك بهار

صوك بهار موسمی در، کیجدهه یاغموور یاغدی. قیشلق سبزه لری اّمک و تارلاری سورمک ایچین رنیمیرلر یاغموور بکله یورلردی. یاغمووردن سوکرا هوا سرینه دی، قوراقدن چانلایان طوپراق یومشادی و قاباردی.

آرتیق قورولقده و دره کنارنده کی آغاچلرده قوشلر اوتمه یور، اووالر چپلاق، چنلر صارارهش، آغاچلرک یاراقلری دوکولیور. هر طرفه بر حزن چوکمش، چیچکلر قوروومش، سما بولوطلو، طوپراق نملی، خارمان یرلری بوش، توزلر باصیلهش، هر طرف مسک کبی قوقویور. یازین؛ چیرچیر اوتن بو جکار، رنکلی کلبکلر صاقلانمش، سینکلر بیله اوچوشمایور، دره نك و چشمه نك صولری بولایق آقیور.

مکتبلی احمد؛ صباحین یوزینی بیقایوب قاپی اوکمه چیقیدینی زمان بو، صوك بهار منظره سنه باقیور، تعطیل زماننده قوشوب اویسادینی خارمان یرلریله دره کنارنده کی کولکه لکلری، صباحک سرینه ده اوزاقدن سیر ایدیوردی.

احمدک باباسی حسن آغاده بو صباح ایرکندن قالمش تارلاری کوزدن کچیرمش، بو کوندن اعتباراً «لاحنا، پراسا، کره ویز، قارنه بهار، یانجار» کبی قیش سبزه واتی اّمکه قرار وه رمشدی. احمد کوچوک چاپانی آلمش باباسنی بکله یوردی. حسن آغانک قاریسی فاطمه، قیزی عایشه ده یاردیم ایده جکاردی. فقط احمدک یاردیمی بو کون صوکچی ایدی. چونکه! کوی مکتبنک آچیلاجغنی معلم بوتون کوی چوجوقلرینه خبر وه رمش ارلایغندن احمد نهرته سی کون آرتیق مکتبنه کیده جکدی.

لغات: حزن = محزونلق، سما = کوك، منظره = کورونوش، سبز = یشیل

✦ معامله اخطار ✦

- ۱ - درس اوله زق وه ريله جك پارچه يي؛ معلم، بير دفعه يوكسك سسله اوقومالي، اذربدن مائلي آكلاتمالي، و درسي اوقويان طلبه يه ده اوقودقدن صوكرانه آكلاديغني صوروب ايضاحات آلمايدير.
- ۲ - طلبه نك قرائت اوقوركن، اشارات تنقيطيه رعائتله سوز سويلر كبي اوقوماسنه صوك درجه رقت لازمدر.
- ۳ - هر درسده كچن لغتله، درسك نهايته معنالييله قيد ايدلمس ايسه ده بو لغتله مختلف جمله لري بيجنده استعمال تهديرمك صورتيله طلبه نك ذهنته ير طوتماننه چاليشماليدر.
- ۴ - قرائتدن مقصد طلبه نك انكشاف فكريسنه خدمت اولديغندن خارجدن ده شفاهي موضوعلرله ادمان ياپديرماليدر.

صحنی و اخلاقی
مکمل

قراءت

مؤلف و مقدماتی
مصطفیٰ فغانی

=

بالعموم غربی تراکیا مکتب اسلامیہ سنک اولی ایگنچی و متوسطہ برنجی
صنفلری ایچین «صوک اصولہ کورد» ترتیب ایڈیلشدر.

§

غربی تراکیا معارف مدیریت عمومیہ سی تدقیق مؤلفات قومیسوینجہ
تقدیراً مسلمان مکتبیرینہ قبول ایڈیلشدر.

۱۹۲۵

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ
δ. επιμνημόν δαδ. 15, 73
αριθμ. προέδρου 25111 της 11 [5] 1920

مؤلف و مقبلی
مصطفی فغانی

صحی و اخلاقی
کامل

قلائد

بالعموم غربي تراکیا مکاتب اسلامیہ سنک اولی ایکنجی و متوسطہ برنجی
صنفلری ایچین ترتیب ایدیلمشدر.

§

غربي تراکیا معارف مدیریت عمومیہ سی تدقیق مؤلفات قومیسوئجه
بالتقدیر مسلمان مکتبلرینه قبول ایدیلمشدر.

۱۹۲۰

0020644177

Ψηφιοποιήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Πολιτικής

Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Πολιτικής

